

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 12. 9. 2019

Število objav: 17

Internet: 9

Tisk: 8

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Inženirska zbornica ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 4

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 13

Internet	Naslov	Napoved - Slovenija, 12. 9. (četrtek) (dopolnjeno)		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Napoved dogodkov; 11. 9. 2019		
Stran v zbirki: 8	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Slovenija dogodek Alzheimer Cafe: Razmigajmo možgane; Spominčica, Luize Pesjakove 9, LJUBLJANA 19.00 slavnostna akademija ob 100-letnici Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani; Cankarjev dom, Linhartova dvorana, Prešernova 10, LJUBLJANA KULTURA 10.00 novinarska konferenca Gledališča Koper s...			

Internet	Naslov	TOP gradbena podjetja: Spoznajte gradbince iz Rogaške, ki pobirajo projekte od Kopra do Hrvaške		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Finance.si; 115.666, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 9. 2019		
Stran v zbirki: 25	Avtor	Nataša Koražija		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...TOP gradbena podjetja: Spoznajte gradbince iz Rogaške, ki pobirajo projekte od Kopra do Hrvaške Več iz teme. Obveščaj me o novih člankih: gradbeništvo dodaj gradbeni trg dodaj kriza dodaj naložbe podjetij dodaj infrastruktura dodaj intervju dodaj Čas branja: 10 min SHRANI 0 11.09.2019...			

Tisk	Naslov	Šarec in pet prijateljev za vladanje		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Večer; 107.900, Slovenija	Stran: 3	Površina: 696 cm ²
	Rubrika, Datum	V žarišču; 12. 9. 2019		
Stran v zbirki: 28	Avtor	Matija Stepišnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...najbolj izpostavljen Aleksander Mervar (Eles), ki je bližje SD. Pretirano impulzivnost, loputanje z vrati, Bratuškovi očitajo mnogi, tako v energetiki kot gradbeništvu . Stranka je v celoti in povsem odvisna od nje. Zgodba s prav tako izjemno stopnjo vnetljivosti je drugi tir, kjer podjetje 2TDK vodi Dušan Zorko, tudi...			

Tisk	Naslov	Podjetja, ki so v močnih grozdih, izplačujejo višje plače		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Finance; 80.900, Slovenija	Stran: 10	Površina: 215 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 12. 9. 2019		
Stran v zbirki: 29	Avtor	Borut Hočevnar		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...sodelovanje lahko le koristi, našteva Gumilar. V Slovenskem gradbenem grozdu so v okviru evropskih mehanizmov končali projekt Evropska zveza za krožno gradbeništvo , sodelujejo pa še pri projektu Kibernetiko vama osvetlitev in pametne stavbe. Uspeli so tudi v okviru razpisa Cluster Excellence. V začetku prihodnjega...			

Internet	Naslov	TOP gradbena podjetja: Spoznajte gradbince iz Rogaške, ki pobirajo projekte od Kopra do Hrvaške		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 9. 2019		
Stran v zbirki: 46	Avtor	Nataša Koražija		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...TOP gradbena podjetja: Spoznajte gradbince iz Rogaške, ki pobirajo projekte od Kopra do Hrvaške Več iz teme. Obveščaj me o novih člankih: gradbeništvo dodaj gradbeni trg dodaj kriza dodaj naložbe podjetij dodaj infrastruktura dodaj intervju dodaj Čas branja: 10 min SHRANI 0 11.09.2019...			

Internet	Naslov	FOTO: Vrata odprl že 52. MOS		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 9. 2019		
Stran v zbirki: 47	Avtor	M.Ž.		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...okoljskim ministrstvom in gospodarskimi družbami obstajajo tri stične točke. Prva se nanaša na krožno gospodarstvo, druga na okoljsko agencijo, tretja pa na gradbeno zakonodajo . Nekaj utrinkov si oglejte v fotogaleriji. M. Ž., Foto: M.K.K. ...			

Internet	Naslov	FOTO: Vrata odprl že 52. MOS		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Dolenjskolist.si; 40.400, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 11. 9. 2019		
Stran v zbirki: 48	Avtor	M. Ž.		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...okoljskim ministrstvom in gospodarskimi družbami obstajajo tri stične točke. Prva se nanaša na krožno gospodarstvo, druga na okoljsko agencijo, tretja pa na gradbeno zakonodajo . Nekaj utrinkov si oglejte v fotogaleriji. M. Ž., Foto: M.K.K. Galerija Za komentiranje tega članka morate biti prijavljeni. Prijava...			

Tisk	Naslov	Gonilo in cokla razvoja		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Demokracija; 10.000, Slovenija	Stran: 32	Površina: 895 cm ²
	Rubrika, Datum	Slovenija; 12. 9. 2019		
Stran v zbirki: 50	Avtor	Maruša Opeka		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...odstotkom slovenske kulture, športa in igralništva, 45 odstotkom slovenskega gostinstva, 21 odstotkom slovenskega zavarovalništva in 18 odstotkom slovenskega gradbeništva ,« navajajo v CNVOS. NVO so lani prikazale 890 milijonov evrov odhodkov. Nezadovoljivo financiranje Pa podatkih AJ PES je delež javnih sredstev pri prihodkih...			

Internet	Naslov	Na gospodarskem forumu na Mosu o gospodarstvih nekdanje skupne države		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Findinfo.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 9. 2019		
Stran v zbirki: 51	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...NLB, Petrol, Gorenje, Studio Moderna, Lindab in Sportino. Potencial v gospodarskem sodelovanju Ivanc vidi na področju energetike, turizma, kmetijstva, gradbeništva , varstva okolja, lesnopredelovalne industrije in pri digitalizaciji javne uprave. Predstavniki Gospodarske zbornice Črne gore Željko Baltić je povedal,...			

Tisk	Naslov	Fasada hiše - katero izolacijo vgraditi		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Varčujem z energijo; , Slovenija	Stran: 19	Površina: 1.377 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 9. 2019		
Stran v zbirki: 54	Avtor	R. P.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...izolacijski material. Uporablja se v dveh skupinah izdelkov, v ploščah za manjše vgradne debeline in v lamelah za večje debeline. Lesnovlaknene plošče V gradbeništvu se uporabljajo lahke in srednje goste lesnovlaknene plošče. Vgrajujejo se na leseno konstrukcijo ali direktno na masivno steno na zunanjo stran. V proizvodnem...			

Tisk	Naslov	Konferenca CoMS 2020 GRADBENI MATERIALI ZA TRAJNOSTNO PRIHODNOST		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 41	Površina: 418 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 9. 2019		
Stran v zbirki: 55	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...dejavnikov podnebnih sprememb. Glavni cilj konference CoMS 2020 je združiti znanstvenike in strokovnjake s področja gradbenih materialov in drugih področij gradbeništva ter jim dati priložnost, da predstavijo rezultate svojih raziskav, spoznanj in inovacij. Avtorji znanstvenih in strokovnih člankov, ki raziskujejo ta vprašanja,...			

Tisk	Naslov	MOS DOM PRILOŽNOST ZA PODJETJA S PODROČJA GRADBENIŠTVA IN ODGOVORI ZA VSE, KI JIH PESTIJO VPRAŠANJA GRADNJE IN OBNOVE!		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 24	Površina: 858 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 9. 2019		
Stran v zbirki: 57	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Celju, bodo tudi letos v največji izmed vseh kategorij -MOS Dom - zastopana vsa področja gradnje in obnove. MOS DOM PRILOŽNOST ZA PODJETJA S PODROČJA GRADBENIŠTVA IN ODGOVORI ZA VSE, KI JIH PESTIJO VPRAŠANJA GRADNJE IN OBNOVE! Se sprašujete atije montažna gradnja primerna za vas ali kako znižati stroške energije?...			

Tisk	Naslov	70 LET DELOVANJA GRADBENEGA INŠTITUTA ZRMK		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Gradbenik; , Slovenija	Stran: 12	Površina: 1.248 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 9. 2019		
Stran v zbirki: 60	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...(ZRMK). Raziskovalno delo na področju gradbeništva Gradbeni inštitut je bil ustanovljen z namenom, da bi zaradi čimprejšnje obnove v 2. svetovni vojni porušenih objektov in spričo zaostalosti gradbeništva v predvojni Jugoslaviji, pospešeno razvijal znanstveno raziskovalno delo na področju gradbeništva . Osnovne naloge inštituta so bile: -...			

Internet	Naslov	Pariz, mesto poslovnih priložnosti		
Zaporedna št. 14	Medij; Doseg	Izvoznookno.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 9. 2019		
Stran v zbirki: 63	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...zabeležili 2,4 milijona gostov iz ZDA, sledili so jim gostje iz Velike Britanije (1,2 milijona), Nemčije (918.679), Kitajske (799.269) in Španije (738.166). Gradbeništvo in nepremičnineBruto dodana vrednost gradbenega sektorja se je povečala za 4,3 % - s 25,0 milijarde EUR v letu 2017 na 26,1 milijarde EUR v letu 2018....			

Internet	Naslov	»Krožno gospodarstvo ni nujno zlo, ampak priložnost«		
Zaporedna št. 15	Medij; Doseg	Nt-rc.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 9. 2019		
Stran v zbirki: 64	Avtor	L. K.		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...gospodarskimi družbami obstaja precej stičnih točk, pri čemer je izpostavil tri. Prva se nanaša na krožno gospodarstvo, druga na okoljsko agencijo in tretja na gradbeno zakonodajo . Glede krožnega gospodarstva je dejal, da ga je vlada pred štirimi leti izpostavila kot svojo prednostno nalogo, medtem ko je prehod na zeleno, krožno...			

Internet	Naslov	»Krožno gospodarstvo ni nujno zlo, ampak priložnost«		
Zaporedna št. 16	Medij; Doseg	Zadnjenovice.info; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 9. 2019		
Stran v zbirki: 65	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...gospodarskimi družbami obstaja precej stičnih točk, pri čemer je izpostavil tri. Prva se nanaša na krožno gospodarstvo, druga na okoljsko agencijo in tretja na gradbeno zakonodajo . Glede krožnega gospodarstva je dejal, da ga je vlada pred štirimi leti izpostavila kot svojo prednostno nalogo, medtem ko je prehod na zeleno, krožno...			

Tisk	Naslov	KAKOVOSTEN ENERGETSKI OVOJ STAVBE		
Zaporedna št. 17	Medij; Doseg	Energetik; , Slovenija	Stran: 30	Površina: 819 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 11. 9. 2019		
Stran v zbirki: 67	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...strokovnjaki z dialogom med raziskovalno - izobraževalno in aplikativno sfero, skrbimo za informiranje širše javnosti, v prihodnost usmerjenem področju gradbeništva . Trajnostni objekti so gospodarni (ekonomsko učinkoviti), prijazni do okolja in izrabe virov, za uporabnike udobni in zdravi ter se optimalno vključujejo...			

Napoved - Slovenija, 12. 9. (četrtek) (dopolnjeno)

Napoved dogodkov v Sloveniji in mednarodne dejavnosti Slovenije v četrtek, 12. septembra.

POLITIKA

LJUBLJANA - Vnovični sestanek predstavnikov koalicije in Levice glede prenosa dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v obvezno, na katerem partnerji pričakujejo nekatere izračune pristojnih ministrstev.

9.00 seja odbora **DZ** za obrambo, na kateri bodo na zahtevo poslanske skupine Levica razpravljali o novih nakupih oklepnikov in ostalega orožja za potrebe Nato pakta; **DZ**, soba 212, Šubičeva 4, **LJUBLJANA (STA)**

9.00 seja komisije **DZ** za nadzor javnih financ, na kateri bodo na zahtevo poslanske skupine **SDS** obravnavali domnevne zlorabe postopka poenostavljene prisilne poravnave in njihove javnofinančne vplive; **DZ**, velika dvorana na Tomšičevi, vhod s Šubičeve 4, **LJUBLJANA (STA)**

10.00 redna tedenska seja vlade; vlada, Gregorčičeva 25, **LJUBLJANA**

11.00 predsednik **DZ** Dejan Židan bo sprejel veleposlanika Vietnama Le Dunga; **DZ**, salon 112, Šubičeva 4, **LJUBLJANA**

12.00 seja odbora **DZ** za gospodarstvo, na kateri bodo med drugim obravnavali novelo zakona o avtorski in sorodnih pravicah; **DZ**, velika dvorana na Tomšičevi, vhod s Šubičeve 4, **LJUBLJANA**

NOVO 12.45 predsednik republike Borut Pahor bo sprejel predsednika Vojaškega odbora Nata generala Stuarta Peacha (fototermin); predsedniška palača, Erjavčeva 17, **LJUBLJANA**

13.00 predsednik **DS** Alojz Kovšca se bo srečal z veleposlanico **ZDA** Lyndo Blanchard; **DZ**, mali salon, Šubičeva 4, **LJUBLJANA**

14.00 slovesnost ob poimenovanju dvorane v predsedniški palači po nedavno preminulemu Ivanu Omanu, enemu ključnih osamosvojiteljev Slovenije in soustanovitelju Slovenske kmečke zveze (fototermin in kratek nagovor na začetku); predsedniška palača, Erjavčeva 17, **LJUBLJANA**

14.00 predsednik **DZ** Dejan Židan bo sprejel podpredsednika nacionalnega odbora Kitajske ljudske politične posvetovalne konference Yanga Chuantanga (pred pogovorom rokovanje v predverju velike dvorane in fototermin); **DZ**, veliki salon, Šubičeva 4, **LJUBLJANA**

14.10 člani odbora **DZ** za obrambo pod vodstvom predsednika Sama Bevka bodo sprejeli predsednika Vojaškega odbora Nata generala Stuarta Peacha; **DZ**, soba 209, Šubičeva 4, **LJUBLJANA**

GOSPODARSTVO

9.00 energetska konferenca Trajnostna energija lokalno 019: Na preseku zelenih priložnosti, ki jo organizira Borzen; ob 11.05 okrogla miza o zeleni samooskrbi in skupnostih energetskih projektih, sodelovala bosta župana Kranja in Logatca, Matjaž Rakovec in Berto Menard; Gospodarsko razstavišče, Dunajska cesta 18, **LJUBLJANA**

9.00 odprtje konference Pametne vasi, ki jo pripravljajo v okviru istoimenskega projekta, udeležila se je bosta tudi evropski poslanec Franc Bogovič (**ELS/SLS**) in sopredsednik Mednarodnega panela za vire Janez Potočnik; Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Titov trg 5, **KOPER**

9.00 odprtje jubilejne konference ob 30-letnici Združenja za sonaravno gospodarjenje z gozdovi Pro Silva, ki se je bo udeležil tudi državni sekretar na kmetijskem ministrstvu Damjan Stanonik (do 14.); Hostel, Mariborska cesta 8, **RADLJE OB DRAVI**

12.00 novinarska konferenca službe vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, na kateri bo minister za razvoj, strateške projekte in kohezijo Iztok Purič med drugim predstavil dosedanje delo in realizirane naloge na področju izvajanja evropske kohezijske politike obdobja 2014-2020; služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, soba ob glavnem vhodu, Kotnikova 5, **LJUBLJANA (STA/AVDIO)**

13.00 novinarska konferenca družbe Cargo-partner ob odprtju novega logističnega centra v neposredni bližini ljubljanskega letališča; Zgornji Brnik 390, **BRNIK (STA/AVDIO)**

18.00 prireditev ob 45-letnici delovanja podjetja Tabakum, govornik bo minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek; Kulturni center Janeza Trdine, Novi Trg 5, **NOVO MESTO**

LJUBLJANA - Na okrožnem sodišču predobravnavni narok za nekdanjega prvega moža **NFD** Holdinga Stanislava Valanta, obtoženega kaznivnega dejanja zlorabe položaja (ob 9.30).

LUXEMBOURG - Eurostat bo objavil julijske podatke o industrijski proizvodnji v **EU**.

NEKAJ DOGODKOV V OKVIRU SEJMA MOS

CELJE - Sejem bo obiskal minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek. (še 13.)

9.30 posvet z naslovom dvig kakovosti zaposlitev v turizmu za zagotavljanje 5-zvezdičnih doživetij, ki ga pripravljata ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Slovenska turistična organizacija; Celjski sejem, Dečkova cesta 1, **CELJE (STA/AVDIO)**

10.00 mednarodno poslovno srečanje z naslovom Uspešno v Sloveniji, ki ga organizirata Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije in Advantage Austria Ljubljana s partnerji mrežo zbornic New Alpe Adria ter Enterprise Europe Network; Celjski sejem, modra dvorana, Dečkova 1, **CELJE (STA)**

11.00 novinarska konferenca **SLS**, na kateri bodo predstavili predlog sprememb zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti ter zakona o socialno varstvenih prejemkih, sodeloval bo tudi predsednik stranke Marjan Podobnik; Celjski sejem, novinarski center v pritličju upravne stavbe, Dečkova cesta 1, **CELJE**

NOVO 16.15 nagovor predsednika stranke NSi Mateja Tonina ob obisku sejma in možnost izjav za medije; Celjski sejem, razstavljeni prostor NSi, hala **L1**, Dečkova cesta 1, **CELJE**

17.30 podelitev sejmskih priznanj Celjskega Sejma, Mestne občine Celje in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije; Celjski sejem, dvorana L pri fontani, Dečkova cesta 1, **CELJE**

DRUŽBA

9.00 začetek seminarja o nujnosti celostnega pristopa pri otrocih z antisocialnim vedenjem in brezčutnimi ter neobčutljivimi potezami, ki ga organizirata Vzgojni zavod Planina in Združenje za otroško in mladostniško psihiatrijo (še 13.); Hotel Slon, Slovenska cesta 34, **LJUBLJANA**

9.00 odprtje Letne konference revizorjev v organizaciji Slovenskega inštituta za revizijo, uvodni nagovor bo imel direktor inštituta Marjan Odar (še 13.); Hotel Slovenija, Kongresni center Portus, Obala 33, **PORTOROŽ**

9.15 mednarodni simpozij z naslovom Kakšne prihodnosti ustvarja naša sedanost? Antropologija o konfiguracijah domišljije, ki ga organizira Inštitut za antropološke in prostorske študije **ZRC SAZU**; dvorana Zemljepisnega muzeja, Gosposka 16, **LJUBLJANA**

10.30 odprtje Centra za psihoterapevtske storitve in svetovanje Ozara; **NOVA GORICA (STA/AVDIO)**

11.00 novinarska konferenca s predstavitvijo vseslovenske akcije Pravi moški, ki jo izvaja Društvo onkoloških bolnikov Slovenije v sodelovanju z ministrstvom za zdravje in Onkološkim inštitutom Ljubljana, namenjena pa je ozaveščanju o problematiki raka pri moških; Onkološki inštitut, predavalnica stavbe **C**, Zaloška cesta 2, **LJUBLJANA (STA/AVDIO)**

11.00 odprtje mednarodne konference Alpe Jadran Balkan o alkoholizmu in drugih odvisnostih, ki jo organizira društvo Žarek upanja, uvodne nagovore bodo imeli predsednica Zdravniške zbornice Slovenije Zdenka Čebašek-Travnik, predstavnica ministrstva za zdravje Vesna Kerstin Petrič, predstavnica ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Barbara Goričan ter bohinjski župan Jože Sodja (do 14.); Eco hotel Bohinj, Triglavska cesta 17, **BOHINJSKA BISTRICA**

11.00 novinarska konferenca Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, na kateri bodo med drugim predstavili aktivnosti ob mednarodnem tednu gluhih med 16. in 21. 9. ter osrednjo prireditev ob mednarodnem dnevu gluhih, ki bo 21. 9. v Celju v organizaciji Društva gluhih in naglušnih Celje; Društvo gluhih in naglušnih Celje, Lešničarjeva ulica 5, **CELJE**

11.00 odprtje posveta o bivalnih razmerah v **CUDV** Črna na Koroškem; ob 13.30 okrogla miza, med drugim bodo sodelovali varuh človekovih pravic Peter Svetina, predstavnica ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Andreja Barle Lakota, direktorica inštituta za socialno varstvo Barbara Kobal Tomc in predsednica Zveze Sožitje Katja Vadnal; Kulturni dom Črna na Koroškem, Center 133, **ČRNA NA KOROŠKEM**

14.00 novinarska konferenca Mestne občine Ptuj, Javnih služb Ptuj ter Združenja šoferjev in avtomehaničnikov o novi storitvi - brezplačnih prevozi za starejše občane; po koncu bo pred mestno hišo predstavljeno električno vozilo, s katerim bodo opravljali prevoze od 16. 9. dalje; Mestna hiša Ptuj, poročna dvorana, Mestni trg 1, **PTUJ**

17.00 v okviru meseca Alzheimerjeve bolezni pripravljajo Spominčica - Alzheimer Slovenija dogodek Alzheimer Cafe: Razmigajmo možgane; Spominčica, Luize Pesjakove 9, **LJUBLJANA**

19.00 slavnostna akademija ob 100-letnici Fakultete za **gradbeništvo** in geodezijo Univerze v Ljubljani; Cankarjev dom, Linhartova dvorana, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

KULTURA

10.00 novinarska konferenca Gledališča Koper s predstavitvijo nove sezone; Gledališče Koper, foaje, Verdijeva ulica 3, **KOPER (STA)**

11.00 novinarska konferenca o dosedanjih rezultatih projekta Claustra+ (Čezmejna destinacija kulturnega in zelenega turizma Claustra Alpium Iuliarum), na kateri bosta sodelovali tudi direktorica Narodnega muzeja Slovenije Barbara Ravnik in vodja službe za razvoj na Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije Damjana Pečnik; Narodni muzej Slovenije - Metelkova, Maistrova ulica 1, **LJUBLJANA (STA)**

17.00 predstavitev publikacije Allstars arhiv, ki prikazuje umetniške poti več kot 70 avtorjev Bienala neodvisnih v zadnjih desetih letih; Mestni muzej, Gosposka ulica 15, **LJUBLJANA**

18.00 pogovor o knjigi Emila Filipčiča z naslovom Moto; Drama Kavarna, Erjavčeva 1, **LJUBLJANA**

18.00 premiera predstave za mlade Hevrek!, avtorjev Nika Škrleca, Lene Hribar in Urbana Kuntariča; Mestno gledališče Ptuj, Slovenski trg 13, **PTUJ**

DOPOLNJENO 19.00 odprtje kulturno-umetniškega dogodka Art Expo Ljubljana, na katerem bo sodelovalo več kot 300 razstavljalcev iz 30 držav (do 16.); Gospodarsko razstavišče, steklena dvorana, Dunajska cesta 18, **LJUBLJANA**

19.00 odprtje razstave Marie Marie Acha-Kutscher z naslovom Zakaj slovanske hčere ne bi smele imeti iste želje?;

Galerija **P74**, Trg prekomorskih brigad 1, **LJUBLJANA**

19.00 z odprtjem razstave Sare Bezovšek Computing in prenovljene fotogalerije se bo začela desetdnevna obeležitev desete obletnice Kina Šiška; Kino Šiška, Trg prekomorskih brigad 1, **LJUBLJANA**

19.00 odprtje razstave z naslovom Transformacije, na kateri se bodo predstavili ustvarjalci Akademije za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani; Mala galerija Banke Slovenije, Slovenska cesta 35, **LJUBLJANA**

19.00 v okviru mednarodnega literarnega festivala Vilenica sprejem pri županu Mestne občine Ljubljana Zoranu Jankoviću; Švicarija, **LJUBLJANA**

19.00 začetek festivala kreativne in improvizirane glasbe Brda Contemporary Music (do 14.); Hiša kulture, galerija, **BRDA**

19.30 odprtje nove sezone abonmajskega cikla Kromatika s koncertom Simfoničnega orkestra **RTV** Slovenija pod vodstvom dirigenta Rossena Milanova; Cankarjev dom, Gallusova dvorana, Prešernova 10, **LJUBLJANA**

19.30 odprtje razstave Betonske sanje - fotografiranje industrijske dediščine; Galerija Photon, Trg Prekomorskih brigad 1, **LJUBLJANA**

ŠPORT

LJUBLJANA - Začetek skupinskega dela evropskega prvenstva v odbojki za moške, na katerem bodo poleg Slovenije gostiteljice še Belgija, Francija in Nizozemska. V ljubljanskih Stožicah se bo prvenstvo začelo ob 14.30 s tekmo med Turčijo in Rusijo, ob 20.30 pa se bo slovenska reprezentanca pomerila z Belorusijo. (do 26.) **(STA/AVDIO)**

telefon (sprejemanje servisa): 01/ 24 10 152

telefaks: 01/ 43 42 970

e-mail: desk@sta.si

mnenje/pripombe o servisu **STA**: e-mail: pripomba@sta.si

DEŽURNI:

notranjepolitično uredništvo:

dopoldne Alenka Potočnik, popoldne Bojan Šuštar

tel. št.: 01/ 24 10 130, e-mail: notranja@sta.si

gospodarsko uredništvo:

dopoldne Matej Luzar, popoldne Elizabeta Gačnik

tel. št.: 01/ 24 10 140, e-mail: gospodarstvo@sta.si

zunanjepolitično uredništvo:

dopoldne Vesna Rakovec Bernard, popoldne Maja Cerkovnik

tel. št.: 01/ 24 10 110, e-mail: zunanja@sta.si

kulturno uredništvo: Alenka Vesenjaj

tel. št.: 01/ 24 10 148, e-mail: kultura@sta.si

večerna dežurna urednica (od 17. do 23. ure): Mojca Zorko

spremljate nas lahko tudi na:

Facebook: <https://www.facebook.com/STA.Novice>

Twitter: https://twitter.com/STA_novice

TOP gradbena podjetja: Spoznajte gradbince iz Rogaške, ki pobirajo projekte od Kopra do Hrvaške

Čas branja: 10 min

0

11.09.2019 10:00

Ivan in Rok Cajzek, GIC Gradnje: Zanima nas le **gradbeništvo** in z njim tesno povezane dejavnosti

NATAŠA KORAŽIJA

Rok in Ivan Cajzek: Pri nas smo vsi gradbinci generalisti in vsi delamo vse, ni delitve na visoke in nizke gradnje. Za razvoj slovenskega

gradbeništva pa bi bilo bolje, če bi znali povezovati znanje in če bi postali bolj specializirani.

Foto: Jure Makovec

Več iz teme:

[gradbeništvo >](#)[gradbeni trg >](#)[kriza >](#)[naložbe podjetij >](#)[infrastruktura >](#)[intervju >](#)[GIC Gradnje >](#)[Fraport >](#)[Luka Koper >](#)[Tehnološki park >](#)[GIC >](#)[Inštitut za... >](#)[Davčna uprava RS >](#)

Družba **GIC gradnje** iz Rogaške Slatine je poleti na Brniku za **Fraport** začela graditi nov potniški terminal, v **Luki Koper** pa garažno hišo. Oba projekta sta vredna vsak po približno 18 milijonov evrov. Na Hrvaškem so v Novi Gradiški začeli graditi **Tehnološki park** v vrednosti približno štiri milijone evrov.

Gradbinci iz Rogaške Slatine, ki bodo prihodnje leto praznovali 30. obletnico ustanovitve, se bodo vpisali v zgodovino kot eni izmed redkih velikih gradbincev, ki jim je uspelo krizo preživeti, ne da bi pri tem odpuščali. So se pa v krizi po višini prihodkov precej skrčili. Leta 2008 so vsa podjetja v skupini dosegala 77 milijonov evrov prihodkov, po krizi pa so zdrsili pod 20

milijonov. Lani so v GIC Gradnjah dosegli približno 37 milijonov evrov prihodkov, v skupini **GIC** pa presegajo 60 milijonov evrov in 250 zaposlenih.

Kaj vse sodi v skupino? GIC gradnje so med drugim lastnik podjetja Trik, ki upravlja nekaj kamnolomov: po dva v Šentjurju pri Celju, dva v Rogaški Slatini in dva v Poljčanah. Kapitalsko so povezani s podjetjem **IPI** Rogaška, ki izvaja specialna dela v **gradbeništvu**. So tudi lastniki treh betonarn in proizvodnje betonskih izdelkov. Bolj nenavadno je, da so tudi manjšinski solastniki doma starejših občanov v Mariboru, ki pa ga bodo prodali. Dejavní so tudi na Hrvaškem, njihovo tamkajšnje podjetje prispeva približno petino prihodkov. Zaradi pospešene rasti bodo prihodnje leto zelo verjetno morali prihodke konsolidirati, takrat bo tudi slika o skupini bolj jasna.

Med pomembnejše projekte, ki so jih zgradili doslej, sodijo stavba **Dursa** v Ljubljani, poslovna stavba **Hranilnice Lon** v Kranju, Lesninini centri v Sloveniji in na Hrvaškem, več trgovskih centrov **Mercatorja**, **Tuša** in **Eurospina** po Sloveniji, **Knjižnica Bežigrad**, Zdravstveni dom Grosuplje, objekti za farmacevtska podjetja **Lek** in **Krka**, nekaj projektov pa so naredili tudi v **Jedrski elektrarni Krško**.

Podjetje zdaj poleg **Ivana Cajzeka** vodi prokurist **Rok Cajzek**, ki je letos doktoriral na gradbeni fakulteti v Mariboru. Z obema smo se pogovarjali na Brniku, ob gradbišču novega potniškega terminala.

Od 30 večjih gradbenih podjetij pred krizo jih je propadlo 23. GIC Gradnje so bile med sedmimi, ki jim je uspelo preživeti. Kako?

Pomembno je bilo, da smo bili manj odvisni od bank in da nismo bili močno zadolženi.

Ne morem reči, da smo bili tako pametni, da bi vnaprej vedeli, kaj se bo zgodilo med krizo. Imamo pa dober tim, smo delovni in imeli smo nekaj poslovne sreče.

Vse drugo je mogoče rešiti, dolga pa ne, ker je kriza trajala več let. Nam je uspelo, ker imamo dober in deloven tim in ker smo imeli tudi nekaj poslovne sreče. Ne morem reči, da smo bili tako pametni in da smo vnaprej vedeli, kaj se bo zgodilo. Pomembno je bilo tudi, da se nismo zanašali izključno na javna naročila in da smo si znali najti posel pri zasebnih naročnikih. Ko je država znižala financiranje javnih projektov, smo lahko še vedno dihali. Tudi zdaj med projekti prevladujejo zasebna naročila.

Kako je zdaj z vašo zadolženostjo?

Zadolženost v skupini ohranjamo pod 40 odstotki glede na kapital.

Foto: Jure Makovec

Rok in Ivan Cajzek na gradbišču Fraportovega potniškega terminala na Brniku.

Kako financirate tako velike projekte, kot sta potniški terminal ali garažna hiša?

Ti posli so naša osnovna dejavnost, zato niso problematični z vidika financiranja, ker so zastavljeni tako, da imamo mesečne

do dvomesečne plačilne roke po potrjenih situacijah. Nimamo niti težav s pridobivanjem bančnih garancij. Res pa je, da je izpostavljenost do bank ob večjih poslih povečana. Se pa to skozi obdobja pozna tudi pri rasti in drugih kazalnikih v podjetju, s čimer se tudi izravna izpostavljenost.

Med drugim imate franšizno trgovino Merkurja v Rogaški Slatini – kako to?

To je naša trgovina, v kateri imamo svoje zaposlene, zaloge in vse poslovno tveganje. Merkur nam dobavlja del blaga in daje nekaj know-howa, odnose pa urejamo s franšizno pogodbo. Smo tudi eni izmed redkih partnerjev Merkurja, ki se mu niso odpovedali vso njegovo krizo.

Boste dodatno investirali v trgovinsko dejavnost?

Ne, naša navezava z Merkurjem je zanimiva, ker je to nabavni kanal za našo osnovno dejavnost – **gradbeništvo**. Nas v glavnem zanima le **gradbeništvo** in vse, kar je ozko povezano s proizvodnjo gradbenega materiala, kajti to znamo delati, in ker je neodvisnost za nas odločilnega pomena. Imamo tri betonarne na treh lokacijah. Imamo svoj laboratorij, ki pripravlja recepture za vse naše proizvode. Imamo tudi lasten razvoj in registrirano razvojnoraziskovalno skupino. Prek povezanih

podjetij imamo tudi druge resurse, ki dopolnjujejo našo ponudbo in soustvarjajo konkurenčnost. Ne vlagamo torej v trgovinsko dejavnost, smo pa gradili veliko trgovskih centrov in trgovin in jih tudi financirali do odprodaje. Zdaj denimo gradimo trgovino **Hofer** v Šmarju pri Jelšah. Takšnih greenfield naložb smo doslej zgradili veliko, med drugimi za Eurospin, Mercator, Tuš in Kmetijsko zadruogo.

Prijavili ste se na prvi razpis za predor Karavanke. V konzorciju z italijanskim Astaldijem in Cipo ste dali ponudbo 117 milijonov evrov. V letošnjem drugem krogu ponudb se niste več pojavili. Kako to?

Za nas je bila razlika v ceni do najnižjega ponudnika, turškega Cengiza, nedosegljiva številka. S partnerji v projektu smo si v fazi priprave ponudbe postavili mejnike, pod katere nismo mogli iti.

V javnosti velja prepričanje, da se bodo naši gradbinci pritoževali, dokler ne bodo izločili Cengiza.

Da, vendar argumentov zmanjkuje. Ko se bodo začela pogajanja, se bodo pogajali samo še o ceni.

Glavni problem v gradbeništvu zadnji dve leti so kadri. Imate na Kozjanskem s tem manj težav?

Mogoče malenkost manj. A ker izhajamo iz bolj ruralnega območja, je tudi izbira bolj usposobljenega kadra nekoliko manjša. Na splošno imamo vsi težave.

Kdo zdaj dela na gradbišču na Brniku?

Foto: Jure Makovec

Ivan Čajzek, ustanovitelj GIC Gradenj: Ne zanašamo se izključno na javna naročila, posel znamo najti tudi pri zasebnih naročnikih.

Vodstveni kader na vseh naših gradbiščih je vedno domač, torej pri nas so redno zaposleni inženirji in glede tega imamo stroga pravila. Nekaj zaposlenih imamo iz Hrvaške in Bosne. Določene profile, predvsem za obrtniška in instalcijska dela, pa vedno urejamo s podizvajalskimi pogodbami. Tudi v segmentu gradbenih del, recimo železokrivska ali zidarska dela, velikokrat dopolnjujemo s posebnimi ločenimi podizvajalskimi pogodbami. Vedno pa iščemo le uveljavljena podjetja in taka z usposobljenimi zaposlenimi. V zaključnih fazah projektov je

tako na večjih gradbiščih tudi po deset, petnajst ali dvajset različnih podjetij v sklopu podizvajalskih pogodb.

Koliko ljudi je zdaj na gradbišču?

Smo v fazi zemeljskih del in odpiranja gradbene jame, vzporedno potekajo še določena pripravljalna dela, zato na gradbišču še ni veliko ljudi. Prestavljamo infrastrukturo in pripravljamo podložne betone za temelje. Kmalu pa bomo začeli betonirati temelje in grede, nato stebre in nosilno ploščo. Poudarek pri gradnji bo na zahtevnejših vidnih betonih, okroglih stebrih velike višine, veliko bo stekla. Objekt bo sicer podoben terminalom z drugih letališč sveta, seveda primerljivih velikosti. Gradnji pa bomo dodali lokalni pridih z določenimi materiali, kot je savski gramoz v nekaterih betonskih konstrukcijah, ki ga bomo s posebno tehniko pobrusili in "odprli" ter tako po strukturi in videzu približali obiskovalcem terminala.

Kako bi bila lahko videti naslednja kriza v gradbeništvu?

Ne bo je več (smeh).

Zaradi zlatega pravila, proticikličnega investiranja države?

To je gotovo zelo pomembno. Država lahko s pravilnim načrtovanjem naložb precej pripomore k ublažitvi morebitne krize pomanjkanja naročil zaradi zmanjšanja povpraševanja realnega sektorja.

Prejšnja kriza ni nastala samo zaradi gradbenikov, na katere se je potem kazalo s prstom, ampak tudi zaradi države, ki tega ni znala ublažiti, in zaradi bank, ki so naredile veliko škode, čeprav si tega nočemo priznati.

Prejšnja kriza ni nastala le v **gradbeništvu**, predvsem pa v **gradbeništvu** ni nastala samo zaradi gradbenikov, na katere se je potem nekaj let kazalo s prstom. Nastala je tudi zaradi države, ki tega nekaj let ni znala ublažiti, kot so to denimo naredili v Avstriji s pravilnim odmerjanjem javnih naročil, kjer so jih med krizo povečali. Pomemben krivec za zadnjo krizo v naši dejavnosti so bile tudi banke, ki so naredile nekaterim podjetjem nepopravljivo škodo, veliko jih je tudi zato propadlo. Pred krizo so namreč ponujale sredstva neustrezne ročnosti z obljubami o podaljšanjih, na obljube pa so čez čas pozabile.

Podjetje zdaj vodi tudi vaš sin – koliko časa že?

Rok je leta 2012 magistriral med prvimi v generaciji bolonjskega študija in nato uspešno nadaljeval doktorski študij in ga je letos končal. Ves ta čas pa je bil povezan s podjetjem, sodeloval je pri veliko projektih, nekatere je vodil tudi samostojno. Tako je bil prehod med akademsko sfero in realnim svetom lažji. Po končanem doktoratu letos je prevzel še pomembnejše naloge, med drugimi tudi prokuro v podjetju GIC Gradnje, zadolžitve pa ima tudi v drugih podjetjih v skupini GIC.

Na katere večje razpise boste v prihodnje startali?

Tega ne moremo napovedati. Na večje projekte se praviloma ne bomo prijavljali sami, ampak bomo iskali partnerje doma in v tujini.

Se boste prijavljali na razpise 2TDK?

Foto: Jure Makovec

Rok Cajzek, prokurist GIC Gradenj: Ko mlajša generacija sliši zgodbe iz preteklosti, se čudi,

koliko energije, ki bi se lahko bolj smiselno uporabila, je šlo v nič.

Doslej se nismo. Za naprej pa ne bomo rekli, da ne. To so sicer za nas nekoliko oddaljeni projekti, so pa zaradi velikosti zelo zanimivi. Večjim domačim podjetjem, ali pa tujim, ki želijo na slovenski trg, lahko damo popolno in profesionalno podporo pri pripravi in oddaji ponudbe, pri tolmačenju tehničnih zadev in tudi pomoč pri izvedbi, ker zaposlujeemo kadre z bogatimi referencami. Če pri velikem projektu dobimo v soizvajanju le nekaj odstotkov, je za naše podjetje ali skupino to zelo zadovoljivo.

To pomeni, da vas zanimajo vsi veliki razpisi?

Da, ker v Sloveniji smo vsi gradbinci generalisti. Na drugih trgih je več specializacije; določeni delajo le mostove, drugi predore ali inženirske objekte, ali pa velja vsaj delitev na nizke in visoke gradnje. Pri nas pa vsi delamo vse. Za razvoj slovenskega **gradbeništva** bi bilo bolje, če bi znali bolje povezovati znanje in če bi postali bolj specializirani. Pri nas je v preteklosti vsak hotel imeti svoj vozni park, svoje kadre in svojo tehnologijo, tudi "egi" so bili zelo veliki. Ko mlajša generacija sliši zgodbe iz preteklosti, se čudi, koliko energije je šlo v nič in bi se lahko bolj koristno uporabila. Če se mi na malem trgu ne znamo dogovoriti

in povezati, potem pride nekdo od drugod in to naredi. To bi moral biti za nas nauk, da bi naše znanje in zmogljivosti večkrat združili in bili skupaj uspešnejši.

Ste doslej že delali pri železniških projektih?

V prejšnjih razpisih smo bili na železnicah prisotni le v manjšem segmentu v Prekmurju in pri Ormožu. Načeloma ni naš interes, da bi bili dejavni pri vseh projektih. Sicer nikoli nismo imeli pretiranih ambicij sodelovati pri nizkih gradnjah, vendar nas v to sili poslovno okolje. Nekoč zapriseženi nizkograditelji že dolgo ne izvajajo le nizkih gradenj, ampak delajo vse.

Pri nas se lahko na vsako javno naročilo prijavi tudi najmanjši inženiring brez lastnih kadrov in referenc. Oboje lahko najame, usposobljenost pa dokazuje z različnimi sporazumi. In na koncu obvelja le najnižja cena.

To je nas, klasične visokograditelje, prisililo, da tu in tam opravimo tudi kakšna dela na nizkih gradnjah, torej na cestah, železnicah in še kje. Razlog, da vsi ponujamo in izvajamo prav vsa dela, je deloma tudi v tem, da se na vsako javno naročilo lahko prijavi skoraj vsak, tudi najmanjši inženiring brez lastnih kadrov in referenc. Oboje lahko najame, usposobljenost pa

dokazuje z različnimi sporazumi. In na koncu v glavnem obvelja le najnižja cena. Takšnim preračunljivim kombinacijam je težko konkurirati, zato se vsa podjetja, ki redno zaposlujejo na stotine delavcev, trudimo na vseh segmentih in na način, da tudi vsi mi delamo vse.

Imate tudi podjetje na Hrvaškem in približno četrtno poslov naredite tam.

Določen del izvedbe na Hrvaškem opravimo s podjetji iz Slovenije, to so v glavnem projekti v obmejnem delu Hrvaške, druge posle na Hrvaškem pa izvajamo s podjetjem s sedežem v Zagrebu. Pomembnejši večji projekt, ki je pravkar v teku na Humu na Sutli v bližini Rogatca, izvajamo s slovenskim podjetjem. Gre za pomembno širitev tovarne Straža Vetropack. Hrvaško podjetje pa denimo gradi Tehnološki park v Novi Gradiški in še nekaj drugih projektov.

Cene gradbenih storitev zadnje čase rastejo – smo že na vrhu?

Če bo povpraševanje še naraščalo, se bo cena še dvigala, to je normalen tržni učinek. **Gradbeništvo** je sicer še vedno nizkodonosna dejavnost, torej na nas je, da znižujemo stroške, vendar je večja verjetnost v dvigu cen.

V GIC Gradnjah ste lani povečali prihodke za 16 odstotkov, stroški so zrasli za približno deset odstotkov.

Spremljanje uspešnosti podjetja le v številkah ne pove dovolj. Pridobiti je treba več podatkov zaradi posebnosti, ki jih prinaša vsak projekt. Na stroške denimo močno vpliva razmerje med opravljenimi deli v lastni režiji in oddanimi posli. Res pa je, da je v času konjunktore tudi stroške težko obvladovati, saj je povpraševanje po določenih storitvah in materialih večje, s tem pa je višja tudi cena. Zato malo za šalo, malo zares, bi nam kakšna manjša kriza prišla prav.

V zadnjih treh, štirih letih smo prišli na višje ravni BDP kot pred krizo, pri gradbeništvu pa še nismo dosegli ravni iz leta 2007 ali 2008. Po številu zaposlenih smo na dveh tretjinah.

Pomemben je tudi podatek, da smo v zadnjih treh, štirih letih prišli na višje ravni BDP kot pred krizo, pri gradbeništvu pa še nismo dosegli ravni iz leta 2007 ali 2008. Če gledamo število zaposlenih v gradbeništvu, smo na dveh tretjinah. Sicer pa je bila gradbena kriza precej zanimiva. Ko so novembra 2008 objavili, da se je začela kriza, nismo pričakovali, da bo tako globoka. Leta 2009 nam je kriza morebiti celo odgovarjala, saj smo imeli veliko dogovorjenih poslov od prej in smo iz tega na

začetku imeli celo nekaj pozitivnih učinkov. Zdaj pa smo v obratnem ciklu, torej je konjunktura, zato sem prej omenil to o učinku kakšne nove krize.

Lani ste obnovili betonarno in odprli proizvodnjo betonskih izdelkov. Imate tudi nekaj kamnolomov. Kam se boste še širili?

Zanima nas le **gradbeništvo in z njim tesno povezane dejavnosti.**

Utrjevali bomo svoj tržni položaj, izboljševali ponudbo in gradili na zaupanju, vse z zmerno rastjo in vlaganjem v izboljšave. Nikakor se ne bomo širili na druga področja, zanima nas le **gradbeništvo** in z njim tesno povezane dejavnosti. Tudi Dom upokoencev, kjer smo 25-odstotni lastniki, bomo zato prodali.

Ste dobro zaslužili s prodajo Stavbarja IGM ?

Prodaja **Stavbarja IGM** v Mariboru je bila za nas takrat pomembnejša zaradi bližajoče se krize, ne zaradi zaslužka, ki pa je bil primeren. Bili smo tudi prepričani, da smo podjetje prodali dobremu lastniku (**Primorju**, op. a.), ki bo podjetje razvijal in krepil njegovo prepoznavnost. Vendar kriza tudi temu ni prizanesla.

Več iz teme:[gradbeništvo >](#)[gradbeni trg >](#)[kriza >](#)[naložbe podjetij >](#)[infrastruktura >](#)[intervju >](#)[GIC Gradnje >](#)[Fraport >](#)[Luka Koper >](#)[Tehnološki park >](#)[GIC >](#)[Inštitut za... >](#)[Davčna uprava RS >](#)

ENO LETO VLADE

Šarec in pet prijateljev za vladanje

Matija Stepišnik

Po enem letu, odkar vlado vodijo LMŠ, SD, SMC, Desus in SAB, zunajkoalijska partnerica pa je Levica, ostaja dejstvo, da si ta hip (predčasnih) volitev ne želi nihče. Iz vladnih vrst bi si jih glede na rejtinge brez večjih skrbi lahko privoščil le **Marjan Šarec**. To je krč, ki kdaj neenotno in razglašeno politično kompozicijo na oblasti drži skupaj poleg zavračanja **Janeza Janše** in SDS. Ves čas je v zraku tudi spekulacija, ali bi Levico na neki točki lahko v "partnerski poziciji" zamenjala NSi. Četudi premier Šarec ne pozabi omeniti, da "je možno vse", bi to bila zahtevna operacija, ki ne bi naletela na odprta vrata, denimo pri SD. Obenem si stranke od zadnjih evropskih, parlamentarnih in lokalnih volitev še niso finančno opomogle.

LMŠ: Aparat za (ob)vladanje

LMŠ po javnomnenskih merjenjih sodeč ne bi smela imeti prevelikih skrbi, saj je po njih večinoma vodilna. A je ta videz lahko zavajajoč. LMŠ, ki je izšla iz lokalne politike, se v enem letu strankarsko, politično ni razvijala, še vedno je bolj kot ne aparat za vladanje, ki ga drži zaupni krog najtesnejših sodelavcev premierja Šarca (in njegovega državnega sekretarja **Damirja Črnčeca**) in ki se ga je sprva oprijel vzdevek vaški fantje. Eden od njih je politično močno poškodovan, generalnega sekretarja **Braneta Kralja** je odnesla afera Šoltes. Pokazala je, da je frakcijski boj na levi sredini odprt. In da so rokavice, ko gre za konfrontacijo z **Borutom Jamnikom** in omrežjem, snete. Afera bo katalizator nekaterih politično-gospodarskih procesov v naslednjih mesecih.

Stranka je hierarhično strukturirana, odločitve sprejema malo ljudi, poslanci zagotavljajo glasove, medtem ko resnega razvoja lokalne infrastrukture ni. LMŠ ni oblikovala nobenih pomembnejših program-

skih dokumentov, so se pa njeni ključni moške pospešeno ukvarjali s prevzemom temeljnih vzvodov v gospodarstvu, s Telekomom, SDH in DUTB na čelu. Ključni minister, na katerem se bo (poleg premierja, kajpak) dolgoročno lomila podpora LMŠ, je **Aleš Šabeder**.

SD: Židanovi limiti

Zadovoljstvo, da so na evropskih volitvah dobili več od LMŠ, je bilo kratkega veka. V komisarski zgodbi je premier oktroiral svojega kandidata **Janeza Lenarčiča**. Najpomembnejše vprašanje, ki si ga izkušena stranka že nekaj časa zastavlja, je, ali je **Dejan Židan** format, ki lahko naredi premik od desetih odstotkov. In ali zna mikrofoni predsednika DZ dovolj dobro izkoristiti. Stranka pričakuje, da se bo z njo več ukvarjal. Novembra imajo programsko-statutarni kongres in za zdaj ne kaže, da bi ga razširili tudi s kadrovske zadeve, četudi se zavedajo Židanovih leaderskih hendikepov. A z **Milanom Brglezom**, ki je na evropskih volitvah po levi prehitel **Matjaža Nemca** (in pobral glasove še Levici), si (še) ne zaupajo dovolj. Svojevrstni položaj znotraj SD ostaja **Matjažu Hanu**, ki je najmočnejše vpet tudi v razne igre centrov moči. Tudi sicer je vpetost v kapitalske strukture pomemben faktor v stranki, ki se preriva z Levico za levi del bazena. Nekoliko bolj levo profilirana stališča in odpiranje tovrstnih tem je bilo sicer pri Židanu v zadnjih mesecih opaziti. SD v koaliciji bolj ali manj na glas kdaj izraža nezadovoljstvo nad kakšnimi potezami, a na koncu prevlada to, čemur sami rečejo državotvornost, drugi pa dodajo, da so vložki v njihovih interesih pač preveliki.

SMC: Novi predsednik

Spoznanje **Mira Cerarja**, pravnika,

ki je ustanovil SMC, da je krivulja nepopravljivo obrnjena navzdol, je prišlo po polomu na EU-volitvah. Stranka je kadrovske osiromašena, izgubila je tudi ključne gospodarske "trofeje" - Telekom in SDH, od koder je odšla **Lidia Glavina**, DUTB ... **Zdravko Počivalšek** bo Cerarjev naslednik, o njem se je na koncu SMC poenotila, četudi so nekdanji najvplivnejši krogi okoli **Aleksandra Kešeljeviča** prepričevali komisarko **Violeto Bulc**, naj gre v tekmo. Počivalšek obvladuje državni turizem, nekateri so mu že nalepili oznako slovenski **Boris Johnson**. V vlogi predsednika stranke bo moral nastopati bistveno drugače kot doslej. Kadri, ki so se v SMC nabrali med "zlato dobo", so mnogi brez služb, opaznejšim ljudem iz prvih vrst stranke pa iščejo ali so našli vplivne položaje v državnem aparatu, s čimer se stranka ne bo otresla klientelistično-pleniškega imidža. Perspektiva SMC je zelo verjetno zgolj v koalicijah oziroma povezovanju liberalne sredine, sicer je preživetje zelo negotovo. **Simon Zajc**, minister za okolje, ki je zamenjal **Jureta Lebna**, ima odprte številne fronte (od odpadkov do zveri).

SAB: Čelado na glavo

Alenka Bratušek je s čelado na glavi nonstop na poti, takšen vtis dobiti, ki jo spremlja na družbenih omrežjih. Tudi po aferi SODO ji je premier Šarec izrekel podporo, a ne izjemno brezpogojno in odločno. Bratuškova pravi, da reže lovke. V energetske peskovniku se igrajo kompleksne partije. Ključni zavzniki Bratuškove v njem so **Stojan Nikolič** (HSE), **Robert Golob** (GEN I) in **Andrej Ribič** (Elektro Ljubljana), na nasprotni strani je najbolj izpostavljen **Aleksander Mervar** (Eles), ki je bližje SD. Pretirano impulzivnost, loputanje z vrati, Bratuško-vi očitajo mnogi, tako v energetiki kot gradbeništvu. Stranka je v celoti

in povsem odvisna od nje. Zgodba s prav tako izjemno stopnjo vnetljivosti je drugi tir, kjer podjetje 2TDK vodi Dušan Zorko, tudi on človek iz vplivne cone SD.

Desus: Na liniji s premierjem

Karl Erjavec je v trenutni konstelaciji najbolj zanesljiv zaveznik Marjana Šarca, "posebne operacije" so med njima in Črnčecem, tudi pri kadrovskih menjavah v vojski, usklajene vnaprej. Resno je razmišljal, da bi se po 15 letih predsedovanja stranki in številnih ministrskih mandatih umaknil, a je seveda postavil svojo ceno. Ker izhoda, kot bi si ga zamislil, ni, bo kandidiral za šefa Desusa januarja še enkrat. Četudi je glasov, ki so nezadovoljni s predsednikom in trendi, kar nekaj, opozicije, ki bi ga resneje ogrozila, ni. Igorja Šoltesa so želeli pospraviti na Uradni list in ga pripravljati za kasnejše projekte. V perspektivi priključitev/združitev z LMŠ ni izključena, a v zvezi s povezovanjem liberalne sredine doslej Šarec ni naredil nobenega konkretnega koraka. Lahko taktično čaka naslednje volitve, ko bo preštel preživele.

Levica: Prave teme, nepravi načini

Zunajvladna partnerica ohranja manjšinsko vlado v stalni napetosti. Kljub zaostrovanjem, ultimatom se zdi, da pogoji za resnejši razkol niso izpolnjeni. Tudi Levica evropskih volitev ni preživela uspešno, v stranki so notranje delitve. Morda se le njen koordinator **Luka Mesec** in njegov krog zavedata, da z desetimi odstotki na volitvah ni mogoče doseči vsega, kot si predstavljajo. A v stranki je ogromno takšnih, ki so po razmišljanju bližje **Mihi Kordišu**. Ravnotežje je krhko. Ni jih malo v politiki, tudi iz konkurence, ki pravi, da Levica odpira prave teme. A dodajo, da nemalokrat na nepravi način, zlasti ko taktirko prevzame radikalno krilo. Levica si utrjuje bazo, a obenem raste rezistenca oziroma zavračanje, kar omejuje potencial rasti.

*Dejstvo je,
da si ta hip
(predčasnih)
volitev ne želi
nihče*

V boju za upokojence. Med drugim

Foto: Andrej PETELINSEK

Podjetja, ki so v močnih grozdih, izplačujejo višje plače

BORUT HOČEVAR
 borut.hocevar@finance.si

Evropska komisija bo tudi v naslednji finančni perspektivi izvajala zdajšnje instrumente za krepitev zmogljivosti grozdov in njihovo medregionalno povezovanje, napoveduje Vladimir Gumilar, direktor Slovenskega gradbenega grozda (SGG).

»Približno 45 odstotkov vseh zaposlenih v trgovalnih panogah je vključenih v močne grozde. Zaposleni, ki so vključeni v take grozde, imajo v povprečju višje plače od zaposlenih, ki so sicer v isti panogi, a niso vključeni v grozde. Udeležba malih in srednjih podjetij v grozdih vodi k večji inovativnosti in rasti,« zatrjujejo v evropski komisiji.

Zgrozdi tudi nad okoljske izzive

V Evropi je več kot dva tisoč grozdov, od teh jih je več kot tisoč registriranih na portalu EC Cluster. Približno 150 grozdov ima vodilno vlogo tudi v svetovnem merilu.

Grozde delijo na: podjetniške grozde, ki so lahko mikro, lokalni ali panožni; inovacijske grozde, ki so namenjeni spodbujanju inovativne dejavnosti s spodbujanjem intenzivnih interakcij, souporabo zmogljivosti in izmenjavo informacij in strokovnega znanja ter ki učinkovito pripomorejo k prenosu tehnologij, mreženju in razširjanju informacij med podjetji v grozdu; sodobne grozde, ki podpirajo globalne gospodarske, socialne in okoljske izzive, digitalno preobrazbo in modernizacijo. Imenujejo jih tudi grozdi 4.0.

Grozdi so v EU uveljavljen instrument za pospeševanje podjetništva, inovativnosti, rasti in razvoja podjetij, krepitev sodelovanja in mreženj. V zadnjih letih pa se podpora usmerja v grozde, ki pospešujejo industrijske spremembe, na primer v krožno gospodarstvo ali digitalizacijo, čezsektorsko sodelovanje in internacionalizacijo.

Slovenski gradbeni grozd je evropska posebnost

Sodelovanje v grozdu lahko podjetjem pomaga izkoristiti sinergijske učinke povezovanja. Ker se gradbeni sektor in podjetja v njem srečujejo s številnimi izzivi, ki jih prinašajo trg in naročniki, domača in tuja konkurenca, zahteve regulative, trajnostnega razvoja in predvsem hiter razvoj tehnologije, digitalizacije in novih organizacijskih modelov in še marsikaj drugega, jim takšno sodelovanje lahko le koristi, našteva Gumilar.

V Slovenskem gradbenem grozdu so v okviru evropskih mehanizmov končali projekt Evropska zveza za krožno gradbeništvo, sodelujejo pa še pri projektu Kibernetično varna osvetlitev in pametne stavbe. Uspeli so tudi v okviru razpisa Cluster Excellence. V začetku prihodnjega leta bodo začeli delo pri partnerstvu grozdov, ki bo namenjeno širjenju znanj in rešitev skoraj ničenergijske gradnje. Sodelujejo s partnerji iz Romunije, Poljske in Srbije. »SGG je edini grozd iz Slovenije, ki pri teh programih sodeluje že več let. Mogoče smo celo edini grozd v EU, ki nam je uspelo na vseh treh programih. Tako se odpirajo številne možnosti za razvojno sodelovanje in povezovanje med grozdi in njihovimi člani,« našteva Gumilar.

Vladimir Gumilar, Slovenski gradbeni grozd, je nastopil tudi na letošnji konferenci Dnevi energetikov.

TOP gradbena podjetja: Spoznajte gradbince iz Rogaške, ki pobirajo projekte od Kopra do Hrvaške

Čas branja: 10 min

0

11.09.2019 10:00

Ivan in Rok Cajzek, GIC Gradnje: Zanima nas le **gradbeništvo** in z njim tesno povezane dejavnosti

NATAŠA KORAŽIJA

Rok in Ivan Cajzek: Pri nas smo vsi gradbinci generalisti in vsi delamo vse, ni delitve na visoke in nizke gradnje. Za razvoj slovenskega

gradbeništva pa bi bilo bolje, če bi znali povezovati znanje in če bi postali bolj specializirani.

Foto: Jure Makovec

Več iz teme:

gradbeništvo >

gradbeni trg >

kriza >

naložbe podjetij >

infrastruktura >

intervju >

GIC Gradnje >

Fraport >

Luka Koper >

Tehnološki park >

GIC >

Inštitut za... >

Davčna uprava RS >

Družba **GIC gradnje** iz Rogaške Slatine je poleti na Brniku za **Fraport** začela graditi nov potniški terminal, v **Luki Koper** pa garažno hišo. Oba projekta sta vredna vsak po približno 18 milijonov evrov. Na Hrvaškem so v Novi Gradiški začeli graditi **Tehnološki park** v vrednosti približno štiri milijone evrov.

Gradbinci iz Rogaške Slatine, ki bodo prihodnje leto praznovali 30. obletnico ustanovitve, se bodo vpisali v zgodovino kot eni izmed redkih velikih gradbincev, ki jim je uspelo krizo preživeti, ne da bi pri tem odpuščali. So se pa v krizi po višini prihodkov precej skrčili. Leta 2008 so vsa podjetja v skupini dosegala 77 milijonov evrov prihodkov, po krizi pa so zdrsili pod 20

milijonov. Lani so v GIC Gradnjah dosegli približno 37 milijonov evrov prihodkov, v skupini **GIC** pa presegajo 60 milijonov evrov in 250 zaposlenih.

Kaj vse sodi v skupino? GIC gradnje so med drugim lastnik podjetja Trik, ki upravlja nekaj kamnolomov: po dva v Šentjurju pri Celju, dva v Rogaški Slatini in dva v Poljčanah. Kapitalsko so povezani s podjetjem **IPI** Rogaška, ki izvaja specialna dela v **gradbeništvu**. So tudi lastniki treh betonarn in proizvodnje betonskih izdelkov. Bolj nenavadno je, da so tudi manjšinski solastniki doma starejših občanov v Mariboru, ki pa ga bodo prodali. Dejavní so tudi na Hrvaškem, njihovo tamkajšnje podjetje prispeva približno petino prihodkov. Zaradi pospešene rasti bodo prihodnje leto zelo verjetno morali prihodke konsolidirati, takrat bo tudi slika o skupini bolj jasna.

Med pomembnejše projekte, ki so jih zgradili doslej, sodijo stavba **Dursa** v Ljubljani, poslovna stavba **Hranilnice Lon** v Kranju, Lesninini centri v Sloveniji in na Hrvaškem, več trgovskih centrov **Mercatorja**, **Tuša** in **Eurospina** po Sloveniji, **Knjižnica Bežigrad**, Zdravstveni dom Grosuplje, objekti za farmacevtska podjetja **Lek** in **Krka**, nekaj projektov pa so naredili tudi v **Jedrski elektrarni Krško**.

Podjetje zdaj poleg **Ivana Cajzeka** vodi prokurist **Rok Cajzek**, ki je letos doktoriral na gradbeni fakulteti v Mariboru. Z obema smo se pogovarjali na Brniku, ob gradbišču novega potniškega terminala.

Od 30 večjih gradbenih podjetij pred krizo jih je propadlo 23. GIC Gradnje so bile med sedmimi, ki jim je uspelo preživeti. Kako?

Pomembno je bilo, da smo bili manj odvisni od bank in da nismo bili močno zadolženi.

Ne morem reči, da smo bili tako pametni, da bi vnaprej vedeli, kaj se bo zgodilo med krizo. Imamo pa dober tim, smo delovni in imeli smo nekaj poslovne sreče.

Vse drugo je mogoče rešiti, dolga pa ne, ker je kriza trajala več let. Nam je uspelo, ker imamo dober in deloven tim in ker smo imeli tudi nekaj poslovne sreče. Ne morem reči, da smo bili tako pametni in da smo vnaprej vedeli, kaj se bo zgodilo. Pomembno je bilo tudi, da se nismo zanašali izključno na javna naročila in da smo si znali najti posel pri zasebnih naročnikih. Ko je država znižala financiranje javnih projektov, smo lahko še vedno dihali. Tudi zdaj med projekti prevladujejo zasebna naročila.

Kako je zdaj z vašo zadolženostjo?

Zadolženost v skupini ohranjamo pod 40 odstotki glede na kapital.

Foto: Jure Makovec

Rok in Ivan Cajzek na gradbišču Fraportovega potniškega terminala na Brniku.

Kako financirate tako velike projekte, kot sta potniški terminal ali garažna hiša?

Ti posli so naša osnovna dejavnost, zato niso problematični z vidika financiranja, ker so zastavljeni tako, da imamo mesečne

do dvomesečne plačilne roke po potrjenih situacijah. Nimamo niti težav s pridobivanjem bančnih garancij. Res pa je, da je izpostavljenost do bank ob večjih poslih povečana. Se pa to skozi obdobja pozna tudi pri rasti in drugih kazalnikih v podjetju, s čimer se tudi izravna izpostavljenost.

Med drugim imate franšizno trgovino Merkurja v Rogaški Slatini – kako to?

To je naša trgovina, v kateri imamo svoje zaposlene, zaloge in vse poslovno tveganje. Merkur nam dobavlja del blaga in daje nekaj know-howa, odnose pa urejamo s franšizno pogodbo. Smo tudi eni izmed redkih partnerjev Merkurja, ki se mu niso odpovedali vso njegovo krizo.

Boste dodatno investirali v trgovinsko dejavnost?

Ne, naša navezava z Merkurjem je zanimiva, ker je to nabavni kanal za našo osnovno dejavnost – **gradbeništvo**. Nas v glavnem zanima le **gradbeništvo** in vse, kar je ozko povezano s proizvodnjo gradbenega materiala, kajti to znamo delati, in ker je neodvisnost za nas odločilnega pomena. Imamo tri betonarne na treh lokacijah. Imamo svoj laboratorij, ki pripravlja recepture za vse naše proizvode. Imamo tudi lasten razvoj in registrirano razvojnoraziskovalno skupino. Prek povezanih

podjetij imamo tudi druge resurse, ki dopolnjujejo našo ponudbo in soustvarjajo konkurenčnost. Ne vlagamo torej v trgovinsko dejavnost, smo pa gradili veliko trgovskih centrov in trgovin in jih tudi financirali do odprodaje. Zdaj denimo gradimo trgovino **Hofer** v Šmarju pri Jelšah. Takšnih greenfield naložb smo doslej zgradili veliko, med drugimi za Eurospin, Mercator, Tuš in Kmetijsko zadruogo.

Prijavili ste se na prvi razpis za predor Karavanke. V konzorciju z italijanskim Astaldi in Cipo ste dali ponudbo 117 milijonov evrov. V letošnjem drugem krogu ponudb se niste več pojavili. Kako to?

Za nas je bila razlika v ceni do najnižjega ponudnika, turškega Cengiza, nedosegljiva številka. S partnerji v projektu smo si v fazi priprave ponudbe postavili mejnike, pod katere nismo mogli iti.

V javnosti velja prepričanje, da se bodo naši gradbinci pritoževali, dokler ne bodo izločili Cengiza.

Da, vendar argumentov zmanjkuje. Ko se bodo začela pogajanja, se bodo pogajali samo še o ceni.

Glavni problem v gradbeništvu zadnji dve leti so kadri. Imate na Kozjanskem s tem manj težav?

Mogoče malenkost manj. A ker izhajamo iz bolj ruralnega območja, je tudi izbira bolj usposobljenega kadra nekoliko manjša. Na splošno imamo vsi težave.

Kdo zdaj dela na gradbišču na Brniku?

Foto: Jure Makovec

Ivan Čajzek, ustanovitelj GIC Gradenj: Ne zanašamo se izključno na javna naročila, posel znamo najti tudi pri zasebnih naročnikih.

Vodstveni kader na vseh naših gradbiščih je vedno domač, torej pri nas so redno zaposleni inženirji in glede tega imamo stroga pravila. Nekaj zaposlenih imamo iz Hrvaške in Bosne. Določene profile, predvsem za obrtniška in instalacijska dela, pa vedno urejamo s podizvajalskimi pogodbami. Tudi v segmentu gradbenih del, recimo železokrivska ali zidarska dela, velikokrat dopolnjujemo s posebnimi ločenimi podizvajalskimi pogodbami. Vedno pa iščemo le uveljavljena podjetja in taka z usposobljenimi zaposlenimi. V zaključnih fazah projektov je

tako na večjih gradbiščih tudi po deset, petnajst ali dvajset različnih podjetij v sklopu podizvajalskih pogodb.

Koliko ljudi je zdaj na gradbišču?

Smo v fazi zemeljskih del in odpiranja gradbene jame, vzporedno potekajo še določena pripravljalna dela, zato na gradbišču še ni veliko ljudi. Prestavljamo infrastrukturo in pripravljamo podložne betone za temelje. Kmalu pa bomo začeli betonirati temelje in grede, nato stebre in nosilno ploščo. Poudarek pri gradnji bo na zahtevnejših vidnih betonih, okroglih stebrih velike višine, veliko bo stekla. Objekt bo sicer podoben terminalom z drugih letališč sveta, seveda primerljivih velikosti. Gradnji pa bomo dodali lokalni pridih z določenimi materiali, kot je savski gramoz v nekaterih betonskih konstrukcijah, ki ga bomo s posebno tehniko pobrusili in "odprli" ter tako po strukturi in videzu približali obiskovalcem terminala.

Kako bi bila lahko videti naslednja kriza v gradbeništvu?

Ne bo je več (smeh).

Zaradi zlatega pravila, proticikličnega investiranja države?

To je gotovo zelo pomembno. Država lahko s pravilnim načrtovanjem naložb precej pripomore k ublažitvi morebitne krize pomanjkanja naročil zaradi zmanjšanja povpraševanja realnega sektorja.

Prejšnja kriza ni nastala samo zaradi gradbenikov, na katere se je potem kazalo s prstom, ampak tudi zaradi države, ki tega ni znala ublažiti, in zaradi bank, ki so naredile veliko škode, čeprav si tega nočemo priznati.

Prejšnja kriza ni nastala le v **gradbeništvu**, predvsem pa v **gradbeništvu** ni nastala samo zaradi gradbenikov, na katere se je potem nekaj let kazalo s prstom. Nastala je tudi zaradi države, ki tega nekaj let ni znala ublažiti, kot so to denimo naredili v Avstriji s pravilnim odmerjanjem javnih naročil, kjer so jih med krizo povečali. Pomemben krivec za zadnjo krizo v naši dejavnosti so bile tudi banke, ki so naredile nekaterim podjetjem nepopravljivo škodo, veliko jih je tudi zato propadlo. Pred krizo so namreč ponujale sredstva neustrezne ročnosti z obljubami o podaljšanjih, na obljube pa so čez čas pozabile.

Podjetje zdaj vodi tudi vaš sin – koliko časa že?

Rok je leta 2012 magistriral med prvimi v generaciji bolonjskega študija in nato uspešno nadaljeval doktorski študij in ga je letos končal. Ves ta čas pa je bil povezan s podjetjem, sodeloval je pri veliko projektih, nekatere je vodil tudi samostojno. Tako je bil prehod med akademsko sfero in realnim svetom lažji. Po končanem doktoratu letos je prevzel še pomembnejše naloge, med drugimi tudi prokuro v podjetju GIC Gradnje, zadolžitve pa ima tudi v drugih podjetjih v skupini GIC.

Na katere večje razpise boste v prihodnje startali?

Tega ne moremo napovedati. Na večje projekte se praviloma ne bomo prijavljali sami, ampak bomo iskali partnerje doma in v tujini.

Se boste prijavljali na razpise 2TDK?

Foto: Jure Makovec

Rok Cajzek, prokurist GIC Gradenj: Ko mlajša generacija sliši zgodbe iz preteklosti, se čudi,

koliko energije, ki bi se lahko bolj smiselno uporabila, je šlo v nič.

Doslej se nismo. Za naprej pa ne bomo rekli, da ne. To so sicer za nas nekoliko oddaljeni projekti, so pa zaradi velikosti zelo zanimivi. Večjim domačim podjetjem, ali pa tujim, ki želijo na slovenski trg, lahko damo popolno in profesionalno podporo pri pripravi in oddaji ponudbe, pri tolmačenju tehničnih zadev in tudi pomoč pri izvedbi, ker zaposlujeemo kadre z bogatimi referencami. Če pri velikem projektu dobimo v soizvajanju le nekaj odstotkov, je za naše podjetje ali skupino to zelo zadovoljivo.

To pomeni, da vas zanimajo vsi veliki razpisi?

Da, ker v Sloveniji smo vsi gradbinci generalisti. Na drugih trgih je več specializacije; določeni delajo le mostove, drugi predore ali inženirske objekte, ali pa velja vsaj delitev na nizke in visoke gradnje. Pri nas pa vsi delamo vse. Za razvoj slovenskega **gradbeništva** bi bilo bolje, če bi znali bolje povezovati znanje in če bi postali bolj specializirani. Pri nas je v preteklosti vsak hotel imeti svoj vozni park, svoje kadre in svojo tehnologijo, tudi "egi" so bili zelo veliki. Ko mlajša generacija sliši zgodbe iz preteklosti, se čudi, koliko energije je šlo v nič in bi se lahko bolj koristno uporabila. Če se mi na malem trgu ne znamo dogovoriti

in povezati, potem pride nekdo od drugod in to naredi. To bi moral biti za nas nauk, da bi naše znanje in zmogljivosti večkrat združili in bili skupaj uspešnejši.

Ste doslej že delali pri železniških projektih?

V prejšnjih razpisih smo bili na železnicah prisotni le v manjšem segmentu v Prekmurju in pri Ormožu. Načeloma ni naš interes, da bi bili dejavni pri vseh projektih. Sicer nikoli nismo imeli pretiranih ambicij sodelovati pri nizkih gradnjah, vendar nas v to sili poslovno okolje. Nekoč zapriseženi nizkograditelji že dolgo ne izvajajo le nizkih gradenj, ampak delajo vse.

Pri nas se lahko na vsako javno naročilo prijavi tudi najmanjši inženiring brez lastnih kadrov in referenc. Oboje lahko najame, usposobljenost pa dokazuje z različnimi sporazumi. In na koncu obvelja le najnižja cena.

To je nas, klasične visokograditelje, prisililo, da tu in tam opravimo tudi kakšna dela na nizkih gradnjah, torej na cestah, železnicah in še kje. Razlog, da vsi ponujamo in izvajamo prav vsa dela, je deloma tudi v tem, da se na vsako javno naročilo lahko prijavi skoraj vsak, tudi najmanjši inženiring brez lastnih kadrov in referenc. Oboje lahko najame, usposobljenost pa

dokazuje z različnimi sporazumi. In na koncu v glavnem obvelja le najnižja cena. Takšnim preračunljivim kombinacijam je težko konkurirati, zato se vsa podjetja, ki redno zaposlujejo na stotine delavcev, trudimo na vseh segmentih in na način, da tudi vsi mi delamo vse.

Imate tudi podjetje na Hrvaškem in približno četrtno poslov naredite tam.

Določen del izvedbe na Hrvaškem opravimo s podjetji iz Slovenije, to so v glavnem projekti v obmejnem delu Hrvaške, druge posle na Hrvaškem pa izvajamo s podjetjem s sedežem v Zagrebu. Pomembnejši večji projekt, ki je pravkar v teku na Humu na Sutli v bližini Rogatca, izvajamo s slovenskim podjetjem. Gre za pomembno širitev tovarne Straža Vetropack. Hrvaško podjetje pa denimo gradi Tehnološki park v Novi Gradiški in še nekaj drugih projektov.

Cene gradbenih storitev zadnje čase rastejo – smo že na vrhu?

Če bo povpraševanje še naraščalo, se bo cena še dvigala, to je normalen tržni učinek. **Gradbeništvo** je sicer še vedno nizkodonosna dejavnost, torej na nas je, da znižujemo stroške, vendar je večja verjetnost v dvigu cen.

V GIC Gradnjah ste lani povečali prihodke za 16 odstotkov, stroški so zrasli za približno deset odstotkov.

Spremljanje uspešnosti podjetja le v številkah ne pove dovolj. Pridobiti je treba več podatkov zaradi posebnosti, ki jih prinaša vsak projekt. Na stroške denimo močno vpliva razmerje med opravljenimi deli v lastni režiji in oddanimi posli. Res pa je, da je v času konjunktura tudi stroške težko obvladovati, saj je povpraševanje po določenih storitvah in materialih večje, s tem pa je višja tudi cena. Zato malo za šalo, malo zares, bi nam kakšna manjša kriza prišla prav.

V zadnjih treh, štirih letih smo prišli na višje ravni BDP kot pred krizo, pri gradbeništvu pa še nismo dosegli ravni iz leta 2007 ali 2008. Po številu zaposlenih smo na dveh tretjinah.

Pomemben je tudi podatek, da smo v zadnjih treh, štirih letih prišli na višje ravni BDP kot pred krizo, pri gradbeništvu pa še nismo dosegli ravni iz leta 2007 ali 2008. Če gledamo število zaposlenih v gradbeništvu, smo na dveh tretjinah. Sicer pa je bila gradbena kriza precej zanimiva. Ko so novembra 2008 objavili, da se je začela kriza, nismo pričakovali, da bo tako globoka. Leta 2009 nam je kriza morebiti celo odgovarjala, saj smo imeli veliko dogovorjenih poslov od prej in smo iz tega na

začetku imeli celo nekaj pozitivnih učinkov. Zdaj pa smo v obratnem ciklu, torej je konjunktura, zato sem prej omenil to o učinku kakšne nove krize.

Lani ste obnovili betonarno in odprli proizvodnjo betonskih izdelkov. Imate tudi nekaj kamnolomov. Kam se boste še širili?

Zanima nas le **gradbeništvo in z njim tesno povezane dejavnosti.**

Utrjevali bomo svoj tržni položaj, izboljševali ponudbo in gradili na zaupanju, vse z zmerno rastjo in vlaganjem v izboljšave. Nikakor se ne bomo širili na druga področja, zanima nas le **gradbeništvo** in z njim tesno povezane dejavnosti. Tudi Dom upokoencev, kjer smo 25-odstotni lastniki, bomo zato prodali.

Ste dobro zaslužili s prodajo Stavbarja IGM ?

Prodaja **Stavbarja IGM** v Mariboru je bila za nas takrat pomembnejša zaradi bližajoče se krize, ne zaradi zaslužka, ki pa je bil primeren. Bili smo tudi prepričani, da smo podjetje prodali dobremu lastniku (**Primorju**, op. a.), ki bo podjetje razvijal in krepil njegovo prepoznavnost. Vendar kriza tudi temu ni prizanesla.

Več iz teme:[gradbeništvo >](#)[gradbeni trg >](#)[kriza >](#)[naložbe podjetij >](#)[infrastruktura >](#)[intervju >](#)[GIC Gradnje >](#)[Fraport >](#)[Luka Koper >](#)[Tehnološki park >](#)[GIC >](#)[Inštitut za... >](#)[Davčna uprava RS >](#)

FOTO: Vrata odprl že 52. MOS

11.9.2019 | 09:30

Celje - V Celju se je včeraj začel že 52. MOS, poslovno-sejemski prireditveni, ki bo imel vrata odprta do 15. septembra. Tokrat se na njem predstavlja okoli 1500 razstavljalcev, med njimi je tudi kar nekaj podjetnikov iz jugovzhodne Slovenije. Po napovedih sejem letos prinaša še bogatejšo ponudbo, razdeljen pa je na pet področij ali t.i. podsejmov, in sicer na MOS Dom, MOS Turizem, MOS Tehnika, MOS B2B in MOS plus.

Sejem tradicionalno spremljajo tudi predavanja, dogodki in delavnice iz posameznih področij, tradicionalno pa ima tudi državo partnerico, kar dodatno olajša vzpostavitev gospodarskih vezi med državama. Letos je to Črna gora.

Mos je odprl okoljski minister Simon Zajc. Kot je po poročanju STA dejal, med okoljskim ministrstvom in gospodarskimi družbami obstajajo tri stične točke. Prva se nanaša na krožno gospodarstvo, druga na okoljsko agencijo, tretja pa na **gradbeno zakonodajo**.

Nekaj utrinkov si oglejte v fotogaleriji.

Foto: M. K.K.

M. Ž., Foto: M.K.K.

FOTO: Vrata odprl že 52. MOS

11.9.2019 | 09:30

Celje - V Celju se je včeraj začel že 52. MOS, poslovno-sejemska prireditev, ki bo imel vrata odprta do 15. septembra. Tokrat se na njem predstavlja okoli 1500 razstavljalcev, med njimi je tudi kar nekaj podjetnikov iz jugovzhodne Slovenije. Po napovedih sejem letos prinaša še bogatejšo ponudbo, razdeljen pa je na pet področij ali t.i. podsejmov, in sicer na MOS Dom, MOS Turizem, MOS Tehnika, MOS B2B in MOS plus.

Sejem tradicionalno spremljajo tudi predavanja, dogodki in delavnice iz posameznih področij, tradicionalno pa ima tudi državo partnerico, kar dodatno olajša vzpostavitev gospodarskih vezi med državama. Letos je to Črna gora.

Mos je odprl okoljski minister Simon Zajc. Kot je po poročanju STA dejal, med okoljskim ministrstvom in gospodarskimi družbami obstajajo tri stične točke. Prva se nanaša na krožno gospodarstvo, druga na okoljsko agencijo, tretja pa na **gradbeno zakonodajo**.

Nekaj utrinkov si oglejte v fotogaleriji.

Foto: M. K.K.

M. Ž., Foto: M.K.K.

■ Maruša Opeka ■ STA/Anže Malovrh, Nebojša Tejić

GONILO IN COKLA RAZVOJA

Podatke o številu nevladnih organizacij (NVO) v Centru nevladnih organizacij Slovenije (CNVOS) osvežujejo mesečno, so pa pred kratkim objavili tudi zbrane informacije za preteklo leto, po katerih se v zadnjih letih število NVO povečuje za okrog 500 na leto.

Septembra 2012 je bilo v Sloveniji po podatkih Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) registriranih 22.490 društev, 2.324 zavodov in 251 ustanov, konec julija 2019 pa so zabeležili 27.854 nevladnih organizacij; od tega 24.092 društev, 3.503 zavodov in 259 ustanov. Iz teh podatkov so izvzeti društva, zavodi in ustanove, ki jih je ustanovila Republika Slovenija, občine ali druga oseba javnega prava. Je pa v lanskem letu število nevladnih organizacij upadlo po več letih naraščanja. Število društev se je zmanjšalo za 1,13 odstotka, število ustanov za 1,69 odstotka, medtem pa se je število zavodov povečalo za 1,11 odstotka. Prav delež zavodov se je v zadnjih petih letih

najbolj povečal; leta 2009 so predstavljali manj kot sedem odstotkov vseh NVO, v lanskem letu pa jih je bilo že 11,92 odstotka. Med nevladnimi organizacijami največji delež (87,21-odstotni) pripada društvom, najmanjši, 0,87-odstotni delež med NVO pa zajemajo ustanove. Skupni indeks letne rasti števila vseh nevladnih organizacij 2018 je bil -0,88 odstotka.

Več zaposlenih, več prihodkov

Tako kot je v zadnjih letih raslo število nevladnih organizacij, se je povečeval tudi delež njihovih zaposlenih. Če je bilo leta 2009 v sektorju zaposlenih 5.616 ljudi, je ta številka iz leta v leto naraščala, tako da je bilo leta 2018 zaposlenih že 8.297 oseb. Več kot polo-

Nevladne organizacije so v preteklem letu ustvarile nekaj več kot 917 milijonov evrov prihodkov.

vica je zaposlenih v zavodih, sledijo jim zaposleni v društvih in zaposleni v ustanovah. Po podatkih AJPES kar 92,07 odstotka NVO nima nobenega zaposlenega; med njimi največ društev, kar 95,05 odstotka. V sektorju pa največ zaposlujejo zavodi, kjer dela več kot polovico vseh delavcev. »Vsaj enega zaposlenega ima sicer 4,95 odstotka društev, 29,87 odstotka zavodov in 5,17 odstotka ustanov,« zapišejo na CNVOS. Nevladne organizacije so v preteklem letu ustvarile nekaj več kot 917 milijonov evrov prihodkov. Skoraj 68-odstotni delež prihodkov pripada društvom. 17,36 odstotkov jih je delovalo brez prihodkov, manj kot 50.000 evrov prihodkov pa je imelo 52,6 odstotka NVO. Najvišje prihodke prinašajo zavodi, kjer znaša

Različna društva pomembno vplivajo na razvoj in sodelovanje, zlasti na podeželju.

V SDS so Vlado RS pozvali, naj preuči spremembe zakonov, da pri realizaciji razvojnih projektov večjega pomena ne bi prihajalo do zlorab pravnih institutov.

od tega prejele kar 311,41 milijona evrov od neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov, kot so ministrstva, občine, javne agencije in zavodi. 21,74 milijona evrov so NVO prejele od Fundacije za financiranje humanitarnih in invalidskih organizacij (FIHO) in Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji (FŠO). Od vseh nakazil proračunskih uporabnikov so 68,14 odstotka ali 212,21 milijona evrov sredstev prejele nevladne organizacije, ki jim država priznava delovanje v javnem interesu.

Javni interes?

In kaj je delovanje v javnem interesu? Nevladni organizaciji resorno ministrstvo podeli status nevladne organizacije v javnem interesu na določenem področju, če njeno delovanje na tem področju presega interese njenih ustanoviteljev oziroma njenih članov in če je splošno koristno. V Sloveniji je več kot 27 tisoč nevladnih organizacij dejavnih praktično na vseh področjih – socialnem, kulturnem, športnem, zdravstvenem, okoljskem in še bi lahko naštevali. Tako na lokalni, regijski kot nacionalni in mednarodni ravni zastopajo potrebe prebivalcev in opozarjajo na nepravilnosti. V nekaterih primerih pa so nevladne organizacije trn v peti tudi investitorjem. V Slovenski demokratiški stranki (SDS) so Vlado RS v pisni poslanski pobudi poslanca Tomaža Lisca pozvali, naj v okviru svojih pristojnosti preuči in pripravi ustrezne spremembe zakonov in podzakonskih aktov, da pri realizaciji in izvedbi razvojnih projektov večjega pomena ne bi prihajalo do zlorab pravnih institutov procesne narave s strani nevladnih organizacij. Na primer Društvo za preučevanje rib Slovenije je s tožbo na upravnem sodišču doseglo odpravo okoljevarstvenega soglasja za graditev hidroelektrarne Mokrice, zadnje v verigi šestih elektrarn na spodnjem toku Save. Jasno nasprotovanje pa so nekatere nevladne organizacije napovedale tudi načrtom glede drugega bloka Nuklearne elektrarne Krško. Je to v javnem interesu?

povprečen prihodek nekaj več kot 91.600 evrov, medtem ko so povprečni prihodki ustanov in društev precej nižji. Povprečen prihodek na nevladno organizacijo znaša 34.415,55 evra. Ker podatki za leto 2018 še niso na voljo, je zanimiva primerjava iz leta 2017, ko je nevladni sektor ustvaril 873 milijonov evrov. »Ekonomska moč slovenskega nevladnega sektorja je bila enaka 154 odstotkom slovenskega kmetijstva, gozdarstva in ribištva skupaj, 120 odstotkom slovenskega poslovanja z nepremičninami, 78 odstotkom slovenske kulture, športa in igralskega, 45 odstotkom slovenskega gostinstva, 21 odstotkom slovenskega zavarovalništva in 18 odstotkom slovenskega gradbeništva,« navajajo v CNVOS. NVO so lani prikazale 890 milijonov evrov odhodkov.

Nezadovoljivo financiranje

Pa podatkih AJPEŠ je delež javnih sredstev pri prihodkih leta 2018 znašal 36,29 odstot-

ka. »To je še vedno 3,72 odstotka manj kot 2010, ko je znašal 40,01 odstotka,« ugotavljajo v CNVOS. Okoli 64 odstotka sredstev naj bi prihajalo iz drugih virov, kot so donacije, članarine, prihodki iz prodaje in podobno. Delež financiranja iz javnih sredstev naj bi bil še vedno nezadovoljiv, saj naj bi bilo povprečje v državah Evropske unije 58-odstotno. »Drugi kazalnik o deležu BDP, ki ga država namenja za NVO, prav tako ni spodbuden. V letu 2018 je Slovenija nevladnim organizacijam namenila samo 0,73 odstotka svojega BDP, medtem ko je v svetovnem povprečju ta delež znašal 1,38 odstotka, države EU pa so svojim nevladnim organizacijam v povprečju namenile kar 2,2 odstotka BDP,« opozarjajo v CNVOS.

Nevladne organizacije naj bi bile leta 2003 prejele 166,76 milijona evrov javnih sredstev, leta 2018 pa že 333,15 milijona evrov. Do javnih sredstev je bilo lani upravičenih kar 15.691 nevladnih organizacij. Podatki kažejo, da so

Nevladne organizacije lahko tudi neugodno in zaviralno vplivajo na razvojne ali okoljske probleme.

11.9.2019 7:48

Na gospodarskem forumu na Mosu o gospodarstvih nekdanje skupne države

Celje, 10. septembra (STA) - V sklopu poslovno-sejemske prireditve Mos, ki so jo danes odprli na celjskem sejmišču, je potekal tudi mednarodni gospodarski forum Slovenije, Hrvaške, Srbije in Črne gore. Udeleženci so ocenili, da je med gospodarstvi teh držav kar nekaj podobnosti, med priložnostmi za izboljšave pa so med drugim navedli poenostavitev poslovnega okolja.

Glavni ekonomist pri Gospodarski zbornici Slovenije Bojan Ivanc je navzočim predstavil makroekonomske podatke omenjenih štirih držav ter možnosti za poslovanje z njimi, poseben poudarek pa dal Črni gori kot državi partnerici letošnjega Mosa.

Blagovna menjava med Slovenijo in Črno goro na letni ravni znaša 120 milijonov evrov. Slovenija v to državo izvozi največ cestnih vozil, farmacevtskih proizvodov in električnih strojev. Iz Črne gore uvaža predvsem barve kovine in kovinske izdelke oz. izdelke, ki nimajo veliko dodane vrednosti, je povedal.

Lani je Slovenijo obiskalo 12.000 turistov iz Črne gore, ki so v povprečju bivali 2,5 dneva. Bruto domači proizvod na prebivalca v Sloveniji znaša 22.100 evrov, na Hrvaškem 11.900 evrov, v Črni gori 6900 evrov in Srbiji 6100 evrov.

Za slovenske vlagatelje je Črna gora po Ivančevem mnenju zanimiva zato, ker so tam tuji vlagatelji izenačeni z domačimi. Med slovenskimi družbami, ki so že prisotne na črnogorskem trgu, je izpostavil NLB, Petrol, Gorenje, Studio Moderna, Lindab in Sportino.

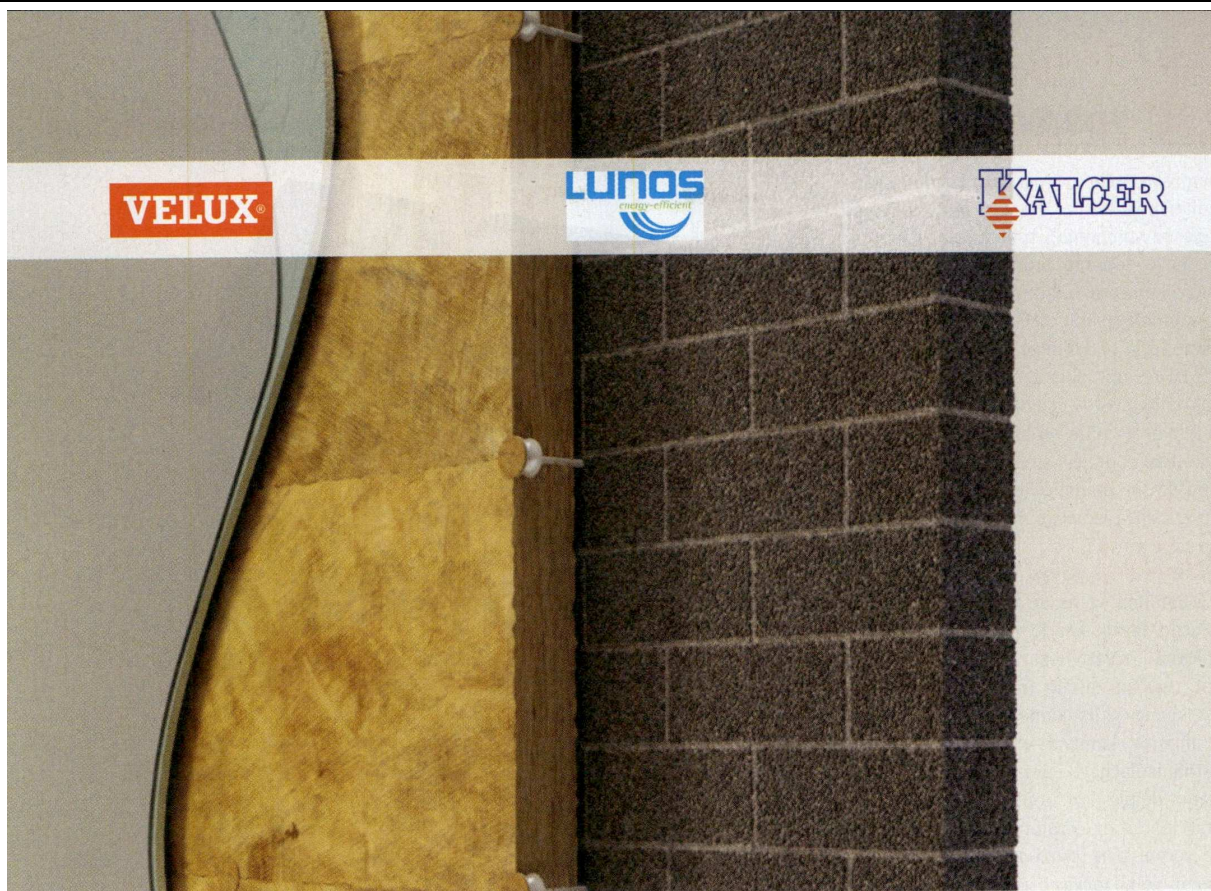
Potencial v gospodarskem sodelovanju Ivanc vidi na področju energetike, turizma, kmetijstva, **gradbeništva**, varstva okolja, lesnopredelovalne industrije in pri digitalizaciji javne uprave.

Predstavnik Gospodarske zbornice Črne gore Željko Baltić je povedal, da je lani povprečna plača v Črni gori znašala 511 evrov, med drugim so v letu 2018 zabeležili več kot milijardo evrov turističnega prometa. Spomnil je, da je črnogorska vlada januarja letos sprejela program za večjo konkurenčnost gospodarstva.

Na celjskem sejmišču je danes potekal tudi slovensko-kitajski poslovni forum, na katerem je direktorica Spirita Ajda Cuderman ocenila, da imata Slovenija in Kitajska zgledne diplomatske odnose.

Slovenija na Kitajskem že vrsto let uspešno predstavlja celo paleto izdelkov, od leta 2007 do danes pa je Spirit v tej državi pripravil vrsto gospodarskih dogodkov, je povedala. Z več kitajskimi agencijami je Spirit podpisal memorandume o sodelovanju, od leta 2008 do letos pa je finančno podprl več kot 20 delegacij, ki so se odpravile na Kitajsko.

Slovenija na Kitajsko izvozi za več kot 300 milijonov evrov blaga letno, uvoz od tam pa je vreden 1,1 milijarde evrov.

Fasada hiše – katero izolacijo vgraditi

Toplotnoizolativna fasada hiše je najpomembnejši ukrep pri energetski obnovi hiše. Starejše hiše običajno porabijo od pet do desetkrat več energije na leto, kot je dovoljeno za novo gradnjo, zato obnova fasade spada k osnovnim ukrepom za povečanje energetske učinkovitosti.

Praksa kaže, da lastniki za izolacijo temeljev in cokla najpogosteje uporabljajo izolacijo, ki se ne navlaži (ekstrudirani polistiren ali XPS), na stene se najpogosteje polaga stiropor EPS, vse pogosteje tudi grafitni stiropor, za izolacije ostrešij pa uporabljajo predvsem negorljive izolacije, kot je mineralna volna.

Najpogosteje uporabljen toplotnoizolacijski material je stiropor (ekspandirani polistiren oziroma EPS), ki pa ima poleg

množice odličnih lastnosti tudi nekaj pomanjkljivosti. Marsikdo pa se odloči tudi za kameno volno.

Pri obnovi hiše se pogosto pojavi vprašanje, katera izolacija je ustrežnejša. Poglejmo najpomembnejše značilnosti posameznih izolacijskih materialov.

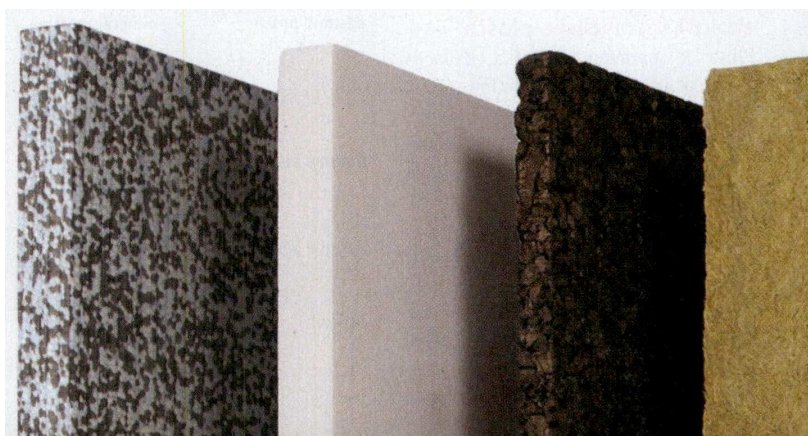
Grafitni stiropor, izboljššan ekspandiran polistiren – EPS

Namesto običajnega belega EPS se vedno pogosteje uporablja črn stiropor ali grafitni stiropor – surovini za proizvodnjo ekspandiranega polistirena so dodani delci

grafita, ki zmanjšujejo toplotno sevanje tako znotraj posameznih kot tudi sosednjih celic stiropora. Plošče so črne oziroma temno sive in imajo do 20 odstotkov boljšo toplotno izolativnost. Uporabljajo se enako kot beli stiropor, s poudarkom na tistih konstrukcijskih sklopih, kjer nas omejuje debelina toplotnoizolativne plasti (terase, balkoni, ravne strehe, fasade, tlaki, tla na terenu in podobno).

Fasadni sistemi iz XPS - stiropor

Fasadni sistem iz XPS zagotavlja uravnoteženo paroprepustnost, trajno

energijsko učinkovitost fasadnega ovoja (izolativnost se z leti ter pod vplivom vlage ne spreminja), trajno trdnost sistema, ki je odporen proti udarcem in toči (tlačna trdnost fasadne izolacije iz XPS je najmanj 4-krat večja od EPS in do 8-krat večja od volnene fasadne izolacije). XPS ETICS uporabimo tudi za preprečitev toplotnih mostov na okenskih in vratnih špaletah, z njim »oblečemo« balkone, balkonske ograje, stebre, pilastre, tudi napušče in nadstreške. Poleg tega je nepogrešljiva izolacija na predelu cokla.

Mineralna volna

Mineralna volna se veliko vgrajuje za izolacijo fasad, ker jo odlikujejo odlična toplotna izolativnost, požarna odpornost, zvočna zaščita in paroprepustnost. Sestavljena je iz kamenine bazalt, zato se imenuje kamena volna. Je paroprepustna izolacija, ki v sistemu kontaktne fasade deluje kot toplotnoizolacijski in hkrati paroizenačevalni sloj. Zaradi difuzije vodne pare skozi zunanji zid se pri kamni volni točka rosišča vedno pojavlja na zunanji strani sloja kamene volne. Zasičena vodna para se iz kamene volne lahko nemoteno izsuši navzven skozi paroprepusten sloj zunanjega ometa in se ne zadržuje v nosilni konstrukciji zidu. Kamena volna je okolju prijazen izolacijski material. Uporablja se v dveh skupinah izdelkov, v ploščah za manjše vgradne debeline in v lamelah za večje debeline.

Lesnovlakenne plošče

V **gradbeništvu** se uporabljajo lahke in srednje goste lesnovlakenne plošče. Vgrajujejo se na leseno konstrukcijo ali direktno na masivno steno na zunanjo stran. V proizvodnem postopku vlakna iz sekancev različnih lesnih najprej posušijo in jih zlepijo skupaj z lepilom.

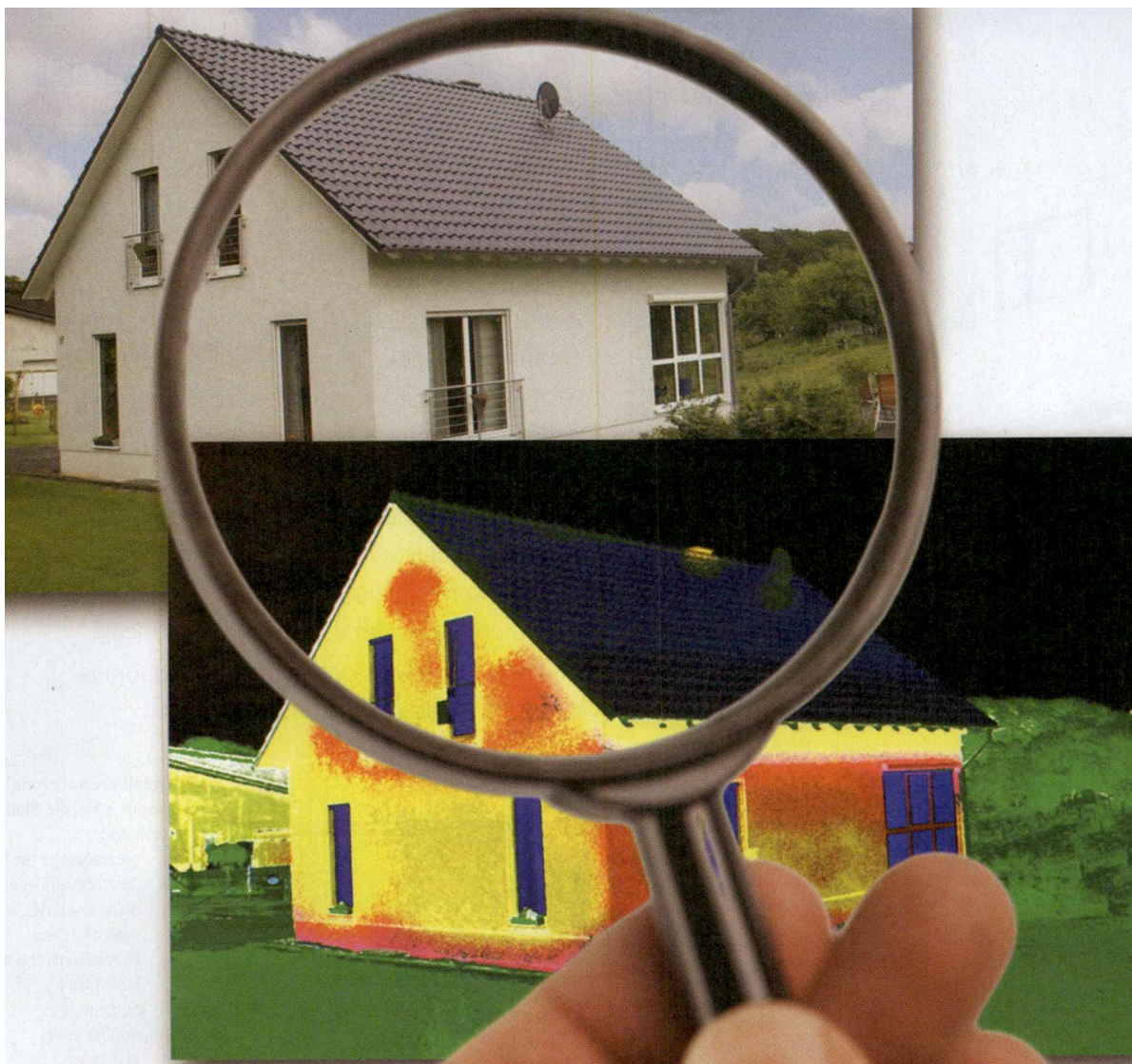
Pluta – naravna ekološka izolacijska plošča

Pluta je naravna ekološka izolacijska plošča iz čiste ekspandirane plute. Primerna je za adaptacije in novogradnje, ni pa primerna za izolacijo cokla. Izdelana je iz lubja plutovca in izredno trajna, svoje lastnosti trajno obdrži.

Fasadni sistem iz fenolne pene (bakelit) ima izredno dobro toplotno izolativnost – dosega toplotno prevodnost 0,022 W/mK. Izolacijsko jedro za fasadni sistem iz fenolne pene je iz bakelitne osnove.

Fasadni sistem	Vrsta izolacije	Lambda W/m ² K	Min. zahtevana debelina (cm)
webertherm plus ultra	bakelitna plošča	0,020	9
webertherm clima (kremšnita)	EPS, dvoslojna konusno perforirana izolacija	0,031	13,5
webertherm family EPS	EPS-F (beli stiropor)	0,039	17
	EPS-F (belo-modri stiropor)	0,035	15,5
	EPS-F grafitni stiropor	0,031	13,5
webertherm family GW	plošča iz mineralne volne	0,034	15
webertherm family MW	plošča iz kamene volne	0,035	15,5
	lamela iz kamene volne	0,040	17,5
webertherm demit Original	bela EPS-F original plošča	0,039	17
	grafitna EPS-F original plošča	0,031	13,5
Baumit open	paroprepustni EPS (siv)	0,032	14
	paroprepustni EPS (bel)	0,039	17
	Baumit open air	0,031	14
Baumit pro	EPS (siv)	0,032	14
	EPS (bel)	0,039	17
	mineralna volna	0,035	16
	lamelle	0,040	18
	SilverTherm	0,031	14
Baumit star	mineralna volna	0,035	16
	mineralna pena	0,043	19
	EPS (siv)	0,032	14
	EPS (bel)	0,035	16
	SilverTherm	0,031	14
Baumit XS 022	fenolna pena	0,020	9
Jubizol	EPS F-W	0,039	17
	EPS F-G	0,031	13,5
	EPS F 035-W	0,035	15,5
	EPS F Effect plus (grafitni)	0,031	13,5

Višina subvencije za fasado

Višina subvencije za toplotno izolacijo fasade starejše eno- ali dvostanovanjske hiše znaša do 20 odstotkov priznanih stroškov naložbe, vendar ne več kot 12 evrov na kvadratni meter toplotne izolacije. Subvencija za toplotno izolacije fasade, zunanjega zidu/tal ali zidu proti terenu v večstanovanjski stavbi prav tako znaša do 20 odstotkov priznanih stroškov naložbe, vendar največ 16 evrov za kvadratni meter.

Fenolna pena je z obeh strani »oblečena« v flisu podobno tkanino iz steklenih vlaken, ki ščiti celično strukturo v notranjosti pred mehanskimi poškodbami in hkrati zagotavlja podlago za maksimalen oprijem fasadnega lepila. Je idealna rešitev tam, kjer za običajne sisteme ni dovolj prostora: špalete, frčade ali lože.

Za subvencijo mora fasada zadoščati pogojem Eko sklada

Ko ugotovimo, da je fasada hiše nezadostna in premalo učinkovita, je smiselno preveriti, kateri fasadni sistem zadošča pozivu Eko sklada za pridobitev subvencije. Seznam je objavljen na spletni

strani Eko sklada (<https://ekosklad.si/uploads/c8df8369-2a4d-46e8-ab39-5470f568b2e7/Seznam-fasadnih-sistemov.pdf>).

Subvencija se dodeli za nakup in vgradnjo fasadnega sistema s toplotno izolacijo, če je izkazano razmerje med toplotno prevodnostjo (λ) in debelino (d) nove toplotne izolacije $\lambda/d \leq 0,230 \text{ W/(m}^2\text{K)}$. V delu, kjer je na stavbi že vgrajena toplotna izolacija in ta ne bo odstranjena, je lahko naložba izvedena z dodatno toplotno izolacijo, pri čemer je treba zagotoviti razmerje $\lambda/d \leq 0,230 \text{ W/m}^2\text{K}$. Pri izračunu potrebne dodatne nove toplotne izola-

cije se upoštevata toplotna prevodnost obstoječe toplotne izolacije $\lambda = 0,045 \text{ W/(mK)}$ in njena debelina, ki je razvidna z merilnega traku na fotografiji obstoječega stanja (ta mora biti priložena vlogi za pridobitev subvencije).

Marsikateremu investitorju podatek o toplotni prevodnosti ne pove veliko, večino zanima zgolj, koliko centimetrov toplotne izolacije je treba vgraditi. Poglejmo, kakšna so priporočila Eko sklada za minimalno debelino toplotne izolacije fasade za nekatere fasadne sisteme. •

Konferenca CoMS 2020

GRADBENI MATERIALI ZA TRAJNOSTNO PRIHODNOST

ZAG vabi na 2. mednarodno konferenco o gradbenih materialih za trajnostno prihodnost (CoMS_2020), ki bo potekala od 15. do 17. aprila 2020 na Bledu. Konferenca je namenjena trajnostnemu razvoju gradbenega sektorja, ki je eden pomembnih dejavnikov podnebnih sprememb.

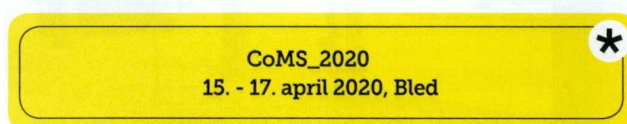
Glavni cilj konference CoMS 2020 je združiti znanstvenike in strokovnjake s področja gradbenih materialov in drugih področij **gradbeništva** ter jim dati priložnost, da predstavijo rezultate svojih raziskav, spoznanj in inovacij. Avtorji znanstvenih in strokovnih člankov, ki raziskujejo ta vprašanja, so vabljeni, da predstavijo svoje dosežke. Rok za oddajo povzetkov je 1. september 2019.

Konferenca CoMS 2020 bo osredotočena na sklepanje močnejših partnerstev, s ciljem razviti inovativne, praktične in trajne rešitve, potrebne za izgradnjo trajnostne prihodnosti.

Avtorji, ki želijo predstaviti svoje prispevke, so vljudno vabljeni, da predložijo povzetke z naslednjimi tematikami:

- inovacije v materialih in tehnologijah;
- interakcija med materialom in okoljem;
- trajnostno načrtovanje, gradnja in vzdrževanje;
- energetska učinkovitost, recikliranje in sanacija;
- pregledi, monitoring, ocenjevanje in sanacije;
- modeliranje od nano do konstrukcij;
- inovativne komponente za zdravo, udobno in trajnostno okolje;
- družbeni in ekonomski vidiki gradbenega okolja;
- digitalizacija in avtomatizacija.

V okviru konference bo organizirana posebna poster sekcija in sekcija doktorskih študentov. Konferenca bo potekala v angleškem jeziku.

Osrednji govorniki na konferenci CoMS 2020 bodo:

- Prof. John Provis, The University of Sheffield, Velika Britanija
- Prof. Kristina Mjörnell, Research Institutes of Sweden, Švedska
- Prof. Alexander Passer, TU Graz, Avstrija
- Prof. Ueli Angst, ETH Zürich, Švica
- Dr. Ing. Andreas Rogge, BAM Federal Institute for Materials Research and Testing, Nemčija
- Prof. Erik Schlangen, Delft university of Technology, Nizozemska

ZAG konferenco CoMS 2020 organizira v sodelovanju z naslednjimi institucijami:

- Univerza v Zagrebu, Fakulteta za **gradbeništvo**
- Univerza v Novem Sadu, Fakulteta za tehnične znanosti
- BAM - Zvezni inštitut za raziskave in testiranje materialov, Berlin.

<http://coms.zag.si>
coms2020@zag.si

MOS DOM

PRILOŽNOST ZA PODJETJA S PODROČJA GRADBENIŠTVA IN ODGOVORI ZA VSE, KI JIH PESTIJO VPRAŠANJA GRADNJE IN **OBNOVE!**

Na 52. MOS-u, ki bo letos potekal od 10. do 15. septembra v Celju, bodo tudi letos v največji izmed vseh kategorij – MOS Dom – zastopana vsa področja gradnje in obnove.

Se sprašujete ali je montažna gradnja primerna za vas ali kako znižati stroške energije? Kolebate o investiciji v lastno sončno elektrarno ali pa vas morda muči vprašanje energetske najbolj učinkovite razsvetljave? Se spopadate z vlogo v stanovanju? Na vsa ta vprašanja boste lahko iskali odgovore in rešitve na MOS-ovih svetovalnih točkah, kjer bodo strokovnjaki odgovarjali na vaša vprašanja in vas seznanili s ponudbo. Če se soočate s pastmi gradnje ali prenove, pojdite po odgovore na 52. MOS.

Celovita ponudba gradnje in obnove na vzhodnem delu sejmišča

Zbiranje informacij o gradbenih in stanovanjskih rešitvah, ki na tržišču obstajajo, je dolgotrajen proces. Drastično ga lahko

skrajšate z obiskom sejma, ki ponuja gradbene in stanovanjske rešitve. To je odlična priložnost za vse, ki se podobnih projektov lotevajo v prihodnosti.

Razstavljalci bodo predstavili vso ponudbo zaključnih del v **gradbeništvu**, iskali boste lahko najoptimalnejše strešne kritine, tlakovce in ostali gradbeni material. Manjkali ne bodo kamini, peči, dimniški sistemi in keramika, pa ograje, okna, vrata in senčila, kljuke in zimski vrtovi. Predstavljena bo notranja oprema; od postelj, sedežnih garnitur, kuhinj, gospodinjskih aparatov, čistilnih sistemov, štedilnikov in vsega kar spada zraven. Če pa vas zanima energetika, se odločate za nov ogrevalni, hladilni, prezračevalni sistem ali pa vas zanima toplotna črpalka bosta

hala I in L za vas. Vsekakor boste 6 dni v septembru lahko namenili zbiranju ali deljenju vseh relevantnih informacij, ko gre za gradnjo in dom.

Brezplačne MOS-ove svetovalnice

Sejemsko dogajanje zaznamujejo sejmski popusti in ugodnosti razstavljalcev, obiskovalci pa lahko izkoristijo tudi številne brezplačne nasvete neodvisnih strokovnjakov. V Celjskem sejmu tudi na 52. MOS-u nadaljujejo s projektom MOS-ovih svetovalnic, ki so bile zelo dobro sprejete. Obiskovalci bodo lahko na sejmu pridobili nasvete o učinkoviti rabi energije in uporabi obnovljivih virov energije od neodvisnih svetovalcev iz Eko sklada. Udeležili se boste lahko svetovanj o ogrevanju s toplotnimi črpalkami in toplotnimi črpalkami, ki delujejo iz lastne sončne elektrarne, kakšni so primeri napak pri gradnjah in primeri dobre prakse bo spregovorila Carmen Hladnik Prosenc, da boste izvedeli vse o novogradnji energijsko učinkovitih lesenih hiš bo

poskrbel g. Jernej Markelj, govora pa bo še o mnogih drugih aktualnih temah.

Država partnerica

Da boste izvedeli kaj novega tudi o tujih trgih ter pridobili informacije o investicijskih možnostih v tujini, na Celjskem sejmišču nadaljujejo z okrepljenim sodelovanjem z izbrano državo. Ideja partnerskega povezovanja med državama je v izboljšanje gospodarskih odnosov med državama ter je zgodba, ki že nekaj let rezultira v konkretnih rešitvah in pozitivnih izkupičkih. Letošnja država partnerica je Črna gora, ki je na sejmu MOS pripravila obilo pestrega dogajanja. Sredo, 11. septembra, bodo posvetili turizmu Črne gore, četrtek bo namenjen poslovnim srečanjem in prezentaciji »Črna gora – vaš partner«, petek bo namenjen investicijskim projektom, sobota pa kmetijsko in podjetniško obarvana. Vse to bodo pospremili z atraktivnim dogajanjem, predstavljanjem njihovih običajev, kulture, hrane in pijače.

#nedovolisipogrešati

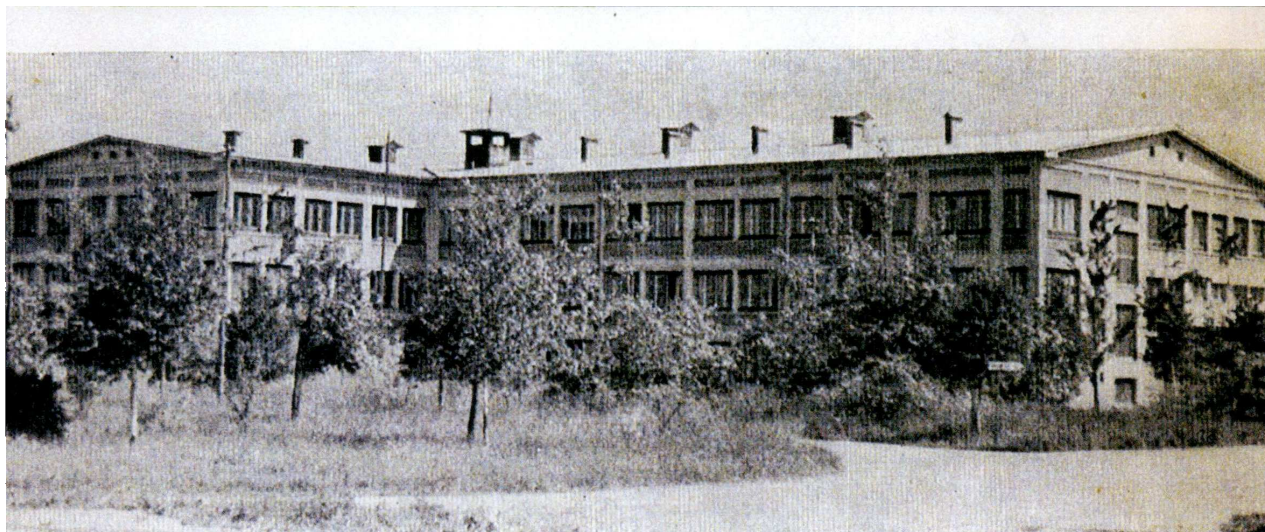
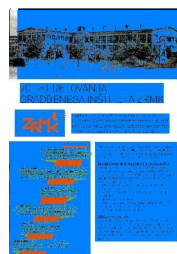
52. MOS

10.-15. SEPTEMBER 2019

CELJSKI SEJEM

  www.ce-sejem.si

70 LET DELOVANJA GRADBENEGA INŠTITUTA ZRMK

Gradbeni inštitut ZRMK letos praznuje 70 let delovanja. V sedmih desetletjih delovanja je postal ena od največjih slovenskih raziskovalnih institucij na področju gradbene dejavnosti in tudi širše.

21. december 2016

Družba DRI upravljanje investicij, d.o.o. je prevzela 100-odstotni poslovni delež družbe Gradbeni inštitut ZRMK d.o.o.

21. april 1994

ZRMK Ljubljana se je reorganiziral v dva pravna subjekta Zavod za gradbeništvo Slovenije in Gradbeni inštitut ZRMK, ki se je kasneje preoblikoval v tržno usmerjeno gospodarsko družbo.

1. april 1991

Vlada Republike Slovenije proglasi ZRMK za javni zavod.

1. julij 1952

Vlada LRS Gradbeni inštitut razglasi za gospodarsko ustanovo s samostojnim financiranjem in ga preimenuje v Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij (ZRMK)

1949 – 1952

Gradnja stavbe za Gradbeni inštitut po načrtih arhitekta Franca Tomažiča ter dobava potrebne opreme.

19. julij 1949

Vlade Ljudske republike Slovenije ustanovi Gradbeni inštitut, predhodnika Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij (ZRMK).

Na predlog Ministrstva za gradnje, z uredbo vlade Ljudske republike Slovenije, je bil 19. julija 1949 ustanovljen Gradbeni inštitut. Ta datum štejemo za rojstvo Gradbenega inštituta oziroma Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij (ZRMK).

Raziskovalno delo na področju gradbeništva

Gradbeni inštitut je bil ustanovljen z namenom, da bi zaradi čimprejšnje obnove v 2. svetovni vojni porušeni objekti in spričo zaostalosti **gradbeništva** v predvojni Jugoslaviji, pospešeno razvijal znanstveno raziskovalno delo na področju **gradbeništva**. Osnovne naloge inštituta so bile:

- ugotavljanje tehnične kakovosti surovin, gradbenih materialov, elementov in konstrukcij,
- raziskovanje in preskušanje novih materialov, elementov in konstrukcij,
- priprava predlogov standardov,
- preiskave in strokovno preverjanje lastnosti temeljnih tal in načina temeljenja za gradbene namene,
- preučevanje novih proizvodnih metod.

ZRMK v novi stavbi

Na osnovi postavljenega koncepta delovanja so se jeseni istega leta po načrtih arhitekta Franca Tomažiča začela tudi gradbena dela za stavbo, ki je bila dograjena in opremljena v sredini leta 1952. Finančna sredstva za gradbeni del inštituta in nakup opreme je zagotovilo Ministrstvo za gradnje Ljudske republike Slovenije.

Gradbeni inštitut ZRMK združuje šest centrov s sedežem delovanja v Ljubljani in poslovno izpostavo v Mariboru. Centri so:

- Center za materiale in konstrukcije,
- Center za bivalno okolje, gradbeno fiziko in energijo,
- Center za geotehniko in geologijo,
- Center za prometnice in infrastrukturo,
- Tehnološki center in
- Gradbeni center Slovenije.

Že 1. julija 1952 je Vlada LRS Gradbeni inštitut razglasila za gospodarsko ustanovo s samostojnim financiranjem in ga preimenovala v **Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij** (ZRMK) z dvema dodatnima nalogama:

- uvajanje novih tehnologij,
- organiziranje pol-industrijske proizvodnje.

Hiter razvoj

Pod vodstvom prvega vodje inštituta, prof. Viktorja Turnška, dolgoletnega direktorja ZRMK in dobitnika Kidričeve nagrade, ter po preselitvi Zavoda v novo opremljeno zgradbo, se je Zavod hitro razvijal med največje slovenske raziskovalne organizacije. Odprla pa se je tudi možnost, da se je Zavod, razen preiskovanja materialov, kar je bilo v **gradbeništvu** razumljivo in vpeljano tako kot drugod po svetu, orientiral na reševanje konkretnih problemov **gradbeništva** in industrije gradbenega materiala.

Poslovanje Zavoda je postajalo vse bolj zanimivo in od tod tudi širši družbeni interes. Omenimo takratnega predsednika države, ki je leta 1959 obiskal ZRMK, zanj prvi inštitut v državi.

Proizvodna dejavnost

V letih svojega delovanja se je ZRMK iz znanstveno-raziskovalne in preizkuševalne organizacije razvil tudi v gradbeni tehnološki inštitut, ki se je aktivno ukvarjal ne samo z razvojem, temveč tudi s proizvodnjo novih materialov in proizvodov. Tako je ZRMK v svojem poskusnem obratu v Gamelnah proizvajal več kot 40 vrst lastnih proizvodov, kot so razni dodatki za cemente, malte in betone, specialne vrste betonov, razne premaze za zaščito betona ter neeksplozivno sredstvo za rušenje betona in skal.

Laboratorijska oprema

Ob zgodovini ZRMK pa ne smemo mimo začetkov razvoja laboratorijske opreme. Ob razvoju novih materialov in tehnologij se je razvila tudi ustrezna tehnika metrologije. Gradbena operativa je za svoje delo potrebovala naprave in aparate za spremljanje

Slovenski in mednarodni projekti

Poleg že omenjenega Znaka kakovosti v graditeljstvu so med slovenskimi projekti še nabor svetovalno – projektantskih storitev, namenjen investitorjem, ki si želijo kakovostno in cenovno ugodno izvesti energetske sanacije obstoječe stavbe (PEP) še usposabljanje neodvisnih strokovnjakov za izdajanje energetskih izkaznic in projekt skoraj nič-energijske hiše.

Gradbeni inštitut ZRMK sodeluje pri Mednarodnih projektih iz programov H2020, LIFE, Interreg Mediterranean.

Ko je decembra 2016 družbo GI ZRMK d.o.o. prevzel DRI upravljanje investicij, d.o.o., je direktor Gradbenega inštituta ZRMK d.o.o. postal Marijan Prešeren, univ. dipl. inž. grad. Na fotografiji ob kipu prof. Viktorja Turnška, ustanovitelja ZRMK.

kakovosti proizvodnje. Leta 1960 se je začelo intenzivnejše razvijati in izdelovati laboratorijsko opremo za preiskavo materialov in konstrukcij nizke in visoke gradnje.

Razvoj laboratorijske opreme v zavodu se je razvijal postopoma, saj je razvojno delo terjalo sodelovanje strokovnjakov več strok, pa čeravno je bil aparat namenjen le neki ozki specialnosti. Razviti aparati so se uporabljali v **gradbeništvu**, industriji gradbenega materiala, kovinsko predelovalni industriji in še bi lahko naštevali. Zavod je bil edini pomembnejši proizvajalec tovrstne laboratorijske opreme v Jugoslaviji, ki se je po kakovosti lahko primerjal s podobnimi proizvodi nekaterih znanih evropskih proizvajalcev.

Gradbeni inštitut ZRMK d.o.o.

**Strokovne
rešitve s tradicijo**

Dimičeva 12, 1000 Ljubljana,
T: 01/280 81 81, www.gi-zrmk.si

Ena najbolj znanih prenovljenih objektov kulturne dediščine, pri katerih je sodeloval ZRMK, je popotresna prenova cerkve Svetega duha na Javorci.

Gradbeni inštitut ZRMK je vsa leta v svoji dejavnosti ohranil temeljna področja delovanja, to je raziskovalno delo, tehnološki razvoj in aplikacije v gradbeno prakso. Na inštitutu je zaposlenih sedem doktorjev znanosti, sedem magistrov in več deset univerzitetno izobraženih inženirjev in več strokovnih sodelavcev različnih poklicev. *

Javni zavod in njegova delitev

V 45 letih delovanja ZRMK po celi Jugoslaviji in sodelovanja z večino gradbenih podjetij se je dejavnost, s tudi več kot 400 zaposlenimi, razvila na toliko različnih področjih, da je Vlada RS 1. aprila 1991 proglasila ZRMK za javni zavod. Na osnovi predloga neodvisne komisije Ministrstva za znanost in tehnologijo ter sklepa Vlade RS o preoblikovanju dela ZRMK v javni raziskovalni zavod z dne 21. aprila 1994 se je ZRMK Ljubljana reorganiziral v dva nova pravna subjekta:

- javni raziskovalni zavod - Zavod za **gradbeništvo** Slovenije in
- javni zavod, ki se je preimenoval v Gradbeni inštitut ZRMK in kasneje v tržno usmerjeno gospodarsko družbo.

Kljub delitvi in spremembi statusa je Gradbeni inštitut ZRMK vsa leta v svoji dejavnosti ohranil temeljna področja delovanja, to je raziskovalno delo, tehnološki razvoj in aplikacije v gradbeno prakso.

Blagovna znamka ZRMK

Vloga Gradbenega inštituta ZRMK se je skozi čas spreminjala. Na delovanje je močno vplivala sprememba družbene ureditve v Sloveniji v devetdesetih letih prejšnjega stoletja, ko se je spremenil način zagotavljanja kakovosti materialov in storitev v **gradbeništvi**. V preteklosti, v dobi planskega gospodarstva, so le redka gradbena podjetja v Sloveniji bila organizirana z lastnim razvojem. Za njihov razvoj je v veliki meri skrbel ZRMK, tako v fazi priprav na izvedbo, med izvedbo, do končnih kontrol in analiz, z izdajo potrdil o kakovosti del ob predajah objektov. V tistem času skoraj ni bilo večje **graditve** objektov, kjer ne bi sodeloval ZRMK s svojimi aktivnostmi. Pozitivna mnenja in poročila ZRMK ob primopredajah objektov so bila pokazatelj, da so bili objekti zgrajeni v skladu s standardi kakovosti, ki so veljali v tistem obdobju.

Blagovna znamka ZRMK je tako danes še vedno sinonim moči tehničnih in tehnoloških znanj s področja graditeljstva.

Nove perspektive

Družba je pred nekaj manj kot tremi leti prešla v last družbe DRI, upravljanje investicij in s tem so nastale nove možnosti bogatitve dejavnosti, predvsem iz naslova številnih možnosti povezovanja obeh družb, tako na domačem kot tudi tujem trgu v skupnem nastopanju.

V Gradbenem inštitutu ZRMK, kot osrednjem razvojno-tehnološkem inštitutu, bodo svoje dejavnosti še naprej ohranili in prilagajali sodobnim trendom gradenj, gradili zaupanje do naročnikov in poslovnih partnerjev ter nadaljevali 70-letne strokovne rešitve s tradicijo.

Pariz, mesto poslovnih priložnosti

11. september 2019

Metropolitansko območje Pariza – regija Ile De France, pokriva površino 12.012,2km² in je ena od 18 regij v Franciji. Sestavlja jo osem departmajev: Pariz, Essonne, Hauts-de-Seine, Seine-Saint-Denis, Seine-et-Marne, Val-de-Marne, Val-d'Oise in Yvelines. Do leta 2025 naj bi število prebivalcev v regiji doseglo 12,6 milijona.

Poslovno okolje

Regija je v letu 2018 ustvarila nominalno 31,2 % nacionalnega BDP. Ta se je s 708,6 milijarde EUR v letu 2017 povečal na 733,1 milijarde EUR v letu 2018, letna stopnja rasti pa je znašala 3,5 %. Nominalni BDP regije naj bi do leta 2025 dosegel 947,5 milijarde EUR. V letu 2018 je BDP na prebivalca v regiji znašal 59.623 EUR, do leta 2025 pa naj bi dosegel 75.263 EUR.

K bruto dodani vrednosti regije je v letu 2018 največ prispeval terciarni oz. storitveni sektor z deležem 87,2 %, sledita mu sekundarni sektor (12,7 %) in primarni sektor (0,1 %). Sektorja finančnega posredovanja in nepremičnin sta prispevala 39,9 %, trgovina na debelo in drobno, hoteli in restavracije ter prevoz 28,6 %, javne upravne in podporne storitve pa 18,7 %.

Stopnja gospodarske rasti v regiji je bila v letu 2018 2,3-odstotna, letos naj bi dosegla 2,1 %, v letu 2020 pa 2,0 %. Realni BDP regije naj bi se v obdobju 2019–2025 povečeval s povprečno letno stopnjo 2,0 %, ki je višja kot v Marseillu (1,6 %) in Nici (1,5 %) ter nižja kot v Lyonu (3,7 %).

V letu 2018 je bilo v regiji izvedenih 409 mednarodnih naložbenih projektov, ki so ustvarili več kot 6.000 delovnih mest. ZDA ostajajo največji vlagatelj s 25 % projektov. Približno 48 % naložb izvira iz Evrope - iz Združenega kraljestva 13 %, iz Nemčije 12 % in iz Italije 8 %.

Stopnje davka od dohodkov pravnih oseb znaša 31,0 %. Poleg tega se podjetjem, katerih prihodki presegajo 763.000 EUR, odmeri 3,3-odstotni socialni prispevek. Do leta 2022 se bo stopnja davka postopoma znižala na 25 %. Regija je uvedla turistično takso v višini od 0,25 EUR do 5 EUR, ki naj bi občinam omogočila financiranje stroškov, povezanih s prihodi turistov in varovanjem naravnih virov.

Indeks cen življenjskih potrebščin v regiji je v letu 2018 znašal 1,9 %, v letu 2017 pa 1,0 %. Povprečen dohodek gospodinjstva je v letu 2018 znašal 56.063 EUR. Skupni izdatki gospodinjstev so v letu 2018 znašali 283,0 milijarde EUR, v letu 2017 pa 276,5 milijarde EUR.

Osrednje poslovno okrožje metropolitanske pariške regije je La Défense, ki se nahaja v departmaju Hauts-de-Seine. Po raziskavi Global Cities Investment Monitor 2019 je bil Pariz uvrščen na drugo mesto najprivlačnejših globalnih poslovnih okrožij ter na prvo mesto najbolj privlačnih mest za naložbe v raziskave in razvoj v letu 2018.

Metropolitansko območje Pariza je eno najbolj obiskanih krajev na svetu, njegovo gospodarstvo pa uspeva predvsem zaradi dobro usposobljene delovne sile, sodobne infrastrukture, kreativnih in poslovnih storitev in turizma. Odprtost regije za trgovino pritegne veliko izvozno usmerjenih podjetij.

Regija, v kateri je skupno milijon podjetij, ponuja vrsto posebnih finančnih spodbud, kot so častna posojila, posojila iz jamstvenih skladov in mikrokrediti za mala podjetja in mala in srednja podjetja. V regiji je tudi 18 podjetij, ki v letu 2019 kotirajo na lestvici Fortune 500, vključno z AXA, BNP Paribas, Credit Agricole in Societe Generale.

Gospodarski razvoj regije podpira sedem tematskih grozdov (grozd za raziskave in inovacije, za mednarodno trgovino in dogodke, za znanost o življenju, za digitalne kreacije, za finančne storitve, za zračni prostor in za trajnostna mesta), ki skupaj z razvito infrastrukturo na področju raziskav in razvoja ter akademskimi ustanovami privabljajo visoko-tehnološka podjetja.

Perspektivne panoge

V regiji poleg tradicionalno dobro razvite avtomobilske in letalske industrije med perspektivne sektorje sodi finančni sektor, ki ga podpirajo mednarodne finančne institucije (bančništvo, zavarovalništvo, upravljanje premoženja), zavarovalništvo, zdravstvo in znanost o življenju, informacijske in komunikacijske tehnologije, kozmetični sektor ter novi segmenti z visoko dodano vrednostjo, kot so biotehnologija, nanotehnologija, brezžične telekomunikacijske storitve in 3D grafika.

Avtomobilska industrija

Eden ključnih segmentov v regiji je avtomobilska industrija, ki zajema načrtovanje, proizvodnjo, inženiring, distribucijo in popravila. V regiji je več kot 8000 avtomobilskih podjetij, vključno z dvema svetovnima proizvajalcema Renault in PSA Peugeot Citroën. Cveti tudi sektor raziskav in razvoja - na tem območju je šest glavnih raziskovalno-razvojnih središč, npr. Renault Technocentre v Guyancourtu in PSA v Velizyju ter več podjetij, ki so vključena v delniški indeks CAC 40, ki sledi gibanju delnic 40 najpomembnejših podjetij, ki kotirajo na borzi Euronext Paris.

Tehnologija in infrastruktura

Regija je vodilno središče informacijske in komunikacijske tehnologije v Evropi z okoli 70.000 podjetji v tem sektorju. V letu 2018 je sektor zaposloval približno 358.000 ljudi. Izvedenih je bilo 379 skupnih raziskovalno-razvojnih projektov v vrednosti 1,97 milijarde EUR. Glede na raziskavo EU Startup Monitor je bila regija leta 2018 tretje največje start-up središče v Evropi (za Londonom in Berlinom). Skupni zbrani sklad tveganega kapitala v regiji je v letu 2018 znašal 3,6 milijarde EUR in naj bi leta 2019 dosegel 5,0 milijard EUR.

Turizem

Skupni prispevek turističnega sektorja h gospodarstvu regije je v letu 2017 znašal 27,9 milijarde EUR, kar predstavlja 3,5 % celotnega BDP; od tega so tuji gostje prispevali 19,3 milijarde EUR, domači pa 8,6 milijarde EUR.

Po napovedih Svetovnega potovalnega in turističnega sveta (WTTC) naj bi turistični sektor do leta 2027 rasel po 2,92 % skupni letni stopnji rasti (CAGR), prispevek sektorja v BDP pa naj bi dosegel 4,1 %. V sektorju je trenutno zaposlenih 252.100 ljudi, do leta 2027 pa naj bi jih bilo 326.000. Rast sektorja v regiji bodo spodbudili večji prihajajoči dogodki, kot so olimpijske in paraolimpijske igre Pariz 2024 ter različne pobude Paris Convention and Visitors Bureau.

Hoteli v regiji so v letu 2018 sprejeli 24,5 milijona obiskovalcev, v letu 2017 pa 23,6 milijona obiskovalcev (letna rast je znašala 3,8 %). V letu 2018 so zabeležili 54,0 % tujih in 46,0 % domačih obiskovalcev.

Število tujih hotelskih gostov v regiji se je povečalo za 10,0 % - z 12,0 milijona v letu 2017 na 13,2 milijona v letu 2018, medtem ko se je število domačih obiskovalcev v tem obdobju zmanjšalo za 2,7 %, z 11,6 milijona na 11,2 milijona.

V letu 2018 so v hotelih zabeležili 2,4 milijona gostov iz ZDA, sledili so jim gostje iz Velike Britanije (1,2 milijona), Nemčije (918.679), Kitajske (799.269) in Španije (738.166).

Gradbeništvo in nepremičnine

Bruto dodana vrednost gradbenega sektorja se je povečala za 4,3 % - s 25,0 milijarde EUR v letu 2017 na 26,1 milijarde EUR v letu 2018. Trg stanovanjskih nepremičnin se v regiji od leta 2016 izboljšuje zaradi vztrajnega naraščanja naložb. V letu 2018 je sektor k bruto dodani vrednosti v regiji prispeval 4,0 %, do leta 2025 pa naj bi njegov prispevek znašal 4,1 %.

Z izvedbo velikih stanovanjskih, poslovnih in infrastrukturnih projektov, kot so npr. gradnja univerzitetnega kampusa v Aubervilliersu, 8km dolgega železniškega predora Haussmann–Saint Lazare in Nanterre–La Folie preko La Defense, poslovno-stanovanjske stolpnice v 13. okrožju Pariza in rekonstrukcija stavbe bolnišnice v Fontainebleauju, naj bi sektor do leta 2025 ustvaril vrednost 34,9 milijarde EUR.

Novembra 2017 je bilo v regiji skupno 44.596 transakcij stanovanjskih nepremičnin, novembra 2018 pa 46.380 (letna rast je bila 4,0-odstotna), od tega je bilo 31.500 stanovanj in 14.880 hiš. Povprečna cena stanovanj v regiji je v prvem četrtletju 2019 znašala 6.010 EUR za kvadratni meter, kar predstavlja 4,6-odstotno rast v primerjavi s prvim četrtletjem 2018, v Parizu pa je bilo za kvadratni meter stanovanja v povprečju potrebno odšteti 9.680 EUR (letna rast je bila 6,4-odstotna).

Vir: MarketLine, avgust 2019

SPIRIT Slovenija, javna agencija v septembru v Franciji organizira:

- [skupinsko predstavitev slovenskega gospodarstva na sejmu Maison&Objet](#) in
- [poslovno delegacijo s področja zelenih tehnologij in trajnostnega razvoja](#)

»Krožno gospodarstvo ni nujno zlo, ampak priložnost«

Največji poslovno-sejemski dogodek v Sloveniji

11. 9. 2019
10:16

Celjski sejem v teh dneh gosti največjo poslovno-sejemsko prireditev v širši regiji. 52. Mos je v torek ob odsotnosti gospodarskega ministra Zdravka Počivalška slavnostno odprl minister za okolje in prostor Simon Zajc. V nagovoru je poudaril, da se okoljska zavest v Sloveniji močno krepi, pri čemer morata skrb za okolje in gospodarstvo iti z roko v roki.

Kot je povedal, med okoljskim ministrstvom in gospodarskimi družbami obstaja precej stičnih točk, pri čemer je izpostavil tri. Prva se nanaša na krožno gospodarstvo, druga na okoljsko agencijo in tretja na **gradbeno zakonodajo**. Glede krožnega gospodarstva je dejal, da ga je vlada pred štirimi leti izpostavila kot svojo prednostno nalogo, medtem ko je prehod na zeleno, krožno gospodarstvo priložnost, ki jo je treba izkoristiti. »Če ne bomo spremenili razmišljanja in modelov proizvodnje, nam bo že v desetih letih zmanjkalo nekaterih industrijskih kovin. Tista podjetja in mesta, ki danes že uvajajo krožne modele gospodarstva, ugotavljajo, da se to splača, da to ni nujno zlo, ampak priložnost.«

LKK, foto: SHERPA

Več podrobnosti z odprtja preberite v tiskani izdaji Novega tednika.

1 od 18

»Krožno gospodarstvo ni nujno zlo, ampak priložnost«

2019-9-11 11:08 am Zadnje novice → Gospodarstvo 3

0 0

Celjski sejem v teh dneh gosti največjo poslovno-sejemsko prireditev v širši regiji. 52. Mos je v torek ob odsotnosti gospodarskega ministra Zdravka Počivalška slavnostno odprl minister za okolje in prostor Simon Zajc. V nagovoru je poudaril, da se okoljska zavest v Sloveniji močno krepi, pri čemer morata skrb za okolje in gospodarstvo iti z roko v roki.

Kot je povedal, med okoljskim ministrstvom in gospodarskimi družbami obstaja precej stičnih točk, pri čemer je izpostavil tri. Prva se nanaša na krožno gospodarstvo, druga na okoljsko agencijo in tretja na **gradbeno zakonodajo**. Glede krožnega gospodarstva je dejal, da ga je vlada pred štirimi leti izpostavila kot svojo prednostno nalogo, medtem ko je prehod na zeleno, krožno gospodarstvo priložnost, ki jo je treba izkoristiti. »Če ne bomo spremenili razmišljanja in modelov proizvodnje, nam bo že v desetih letih zmanjkalo nekaterih industrijskih kovin. Tista podjetja in mesta, ki danes že uvajajo krožne modele gospodarstva, ugotavljajo, da se to splača, da to ni nujno zlo, ampak priložnost.«

LKK, foto: SHERPA

Več podrobnosti z odprtja preberite v tiskani izdaji Novega tednika.

KAKOVOSTEN ENERGETSKI OVOJ STAVBE

Slovensko združenje za trajnostno gradnjo, GBC Slovenija, je s finančno podporo Eko sklada in članov združenja pripravilo izobraževalni projekt »Kakovosten energetski ovoj stavbe«, s katerim želi dvigniti nivo zavedanja, teoretičnega in praktičnega znanja o pravilnem načrtovanju in izvedbi energetskega ovoja stavbe.

O projektu smo spregovorili s predsednikom GBC Slovenija dr. Iztokom Kamenskim.

Kaj je bil povod, da ste se odločili za ta projekt?

Člani našega združenja ugotavljajo, da je veliko število reklamacij povezanih z nezadostnim znanjem izvajalcev, glede materialov in njihove vgradnje. Reševanje reklamacij je drago, sanacija pa je največkrat omejeno izvedljiva in učinkovita. Neustrezno izvedeni ovoji stavb imajo krajši rok trajanja, manjšo energijsko učinkovitost in težje vzdrževanje. Investitorji se zaradi omejenega znanja pogosto odločajo na podlagi trenutne ponudbe in cene, in ne kakovosti in dolgoročnosti. Gradnja, vzdrževanje in uporaba stavb potroši veliko energije, zato napačne odločitve izvedbe ne prinašajo pričakovanega učinka tako z okoljskega kot ekonomskega vidika.

Država, tudi lastnica velikega števila stavb, je omenjeno težavo prepoznala, vključila to področje v širši koncept politike ravnanja z energijo in okoljem. Oblikovala je programe za spodbujanje povečanja energetske učinkovitosti za javni in zasebni sektor, ki mu je namenila pomemben del sredstev v obliki subvencij in ugodnih posojil. S tem se je močno povečalo število projektov sanacij. Težava je nastala, ker je število izkušenih in kakovostnih izvajalcev omejeno in so na trgu tudi izvajalci, ki nimajo ustreznega znanja in izkušenj to prepoznali kot poslovno priložnost. To se kaže v številnih reklamacijah, velikih stroških odpravljanja napak in nedoseganju zadanih ciljev.

Za kakšne vrste projekt gre in komu je namenjen?

Gre za ozaveševalno - izobraževalni projekt, s katerim naslavljamo večino deležnikov na področju gradnje. Za izvajalce in nadzornike projektov smo pripravili krajši teoretični del (predstavitev najpogostejših napak in njihovih posledic, strokovne rešitve) in obsežnejši praktični del s prikazom pravilne izvedbe in poudarkom na detajlih,

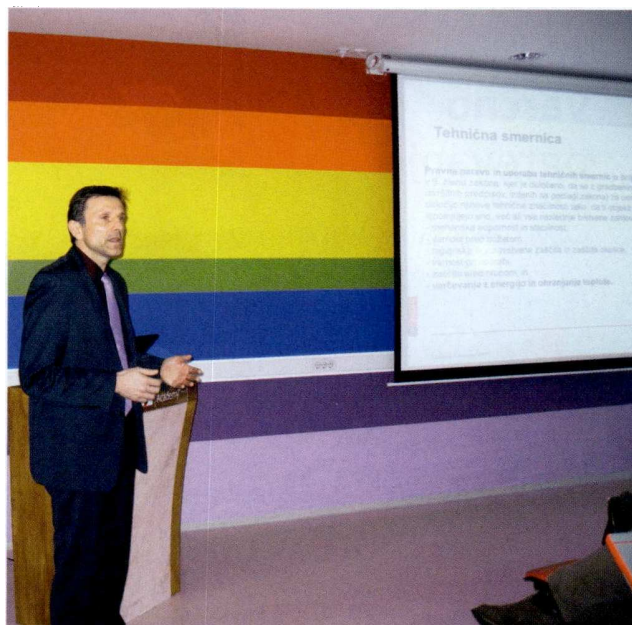
kjer so napake in težave najpogostejše. Udeleženci bodo dobili povsem praktična znanja in potrdilo.

Del aktivnosti bo namenjen investitorjem, lastnikom in upravnikom nepremičnin, kjer bodo predstavljena zakonodaja na tem področju, predstavljen učinek ustreznega toplotnega ovoja na kratkoročno investicijo, kot tudi na dolgoročne stroške obratovanja in vzdrževanja stavb, kakovostna izvedba kot dolgoročna učinkovitost naložbe, pasti napačnih odločitev in zavajajočih propagand, stroški zaradi napačne odločitve ali izvedbe in jim tako olajšati odločitve glede investicije.

Kakšen je namen projekta?

Namen je dvigniti nivo znanja o pomenu izvedbe učinkovitih energetskega ovojev vseh, ki so povezani s tem področjem.

S teoretičnim in praktičnim izobraževanjem izvajalcev, nadzornikov in projektantov želimo dvigniti nivo poznavanja lastnosti in kakovosti materialov, ustreznega načrtovanja, pravilne vgradnje in vzdrževanja. Razumevanje in znanje na tem področju je ključno za investitorje, ki so glavni odločevalci, ali se bo določena sanacija izvedla in v kolikšni meri. Zato potrebujejo strokovne informacije glede

vrednosti in trajnosti naložbe. Izobraziti želimo nadzornike za učinkovito delo na terenu, da bodo lažje prepoznali napake ter uvajali strokovno ustrezne tehnične rešitve. Zmanjšanje porabe energentov za ogrevanje stavb je pomembno, za doseganje zadanih ciljev energetske učinkovite družbe. Veliko sredstev temu nameni tudi država v obliki različnih finančnih spodbud, zato je nujno, da se sredstva porabljajo dolgoročno učinkovito. Z ustrezno usposobljenimi izvajalci bo izvedba bolj kakovostna in učinki dolgoročni, javni denar pa dobro izkoriščen. To je bilo prepoznano, saj je naš projekt podprl tudi EKO sklad.

Kakšna so vaša pričakovanja, kako naj bi se izrazili rezultati projekta?

Z izobraževanjem izvajalcev bomo dosegli višjo kakovost izvedbe in dolgoročnejši učinek. Nadzorniki so ključni, da tekom izvajanja nadzora prepoznajo, opozorijo, usmerjajo in preprečijo napake, ki bi imele škodljive posledice tako finančno kot glede učinkovitosti. Projektanti načrtujejo ustrezne rešitve, jih s trdnimi argumenti predstavljajo in zagovarjajo pri investitorjih. Znanje, razumevanje in poznavanje učinkov, so ključni dejavniki, da se bodo investitorji in lastniki pravilno odločili, to je na temelju kakovosti in dolgoročnih učinkov, in ne kratkoročnih »navideznih« prihrankov. Pričakujemo dvig kakovosti izvedenih del in večjo učinkovitost na področju varovanja okolja in na ekonomskem področju, gospodarno porabljena javna sredstva in večji dolgoročni učinki na širše cilje družbe.

Kako boste projekt izvajali?

Izvedli bomo predstavitve za investitorje, lastnike, nepremičninske posrednike in upravnike, na katerih jih bomo seznanili s potrebo izvajanja energetskih sanacij stavb, oceno dolgoročne učinkovitosti investicije, kriterije za odločanje glede investicij, izbora sistemov in izvajalcev ter osnovnimi kazalniki trajnostne gradnje. Za izvajalce in nadzornike načrtujemo 12 praktičnih delavnic, razdeljenih po temah. Krajšemu teoretičnemu delu (zakonodaja, predstavitev različnih sistemov, najpogostejše napake in težave pri izvedbi, možne rešitve, sanacije napak) nato sledi še praktično usposabljanje. Interaktivni pristop in neposredni stik med strokovnjaki, bo omogočil potrebno izmenjavo mnenj, iskanje ustreznih rešitev. Prav praktično usposabljanje je tisto kar našemu projektu daje poseben pomen in vrednost. Vsak bo lahko v neposrednem stiku dobil odgovore na svoja vprašanja.

Ali boste objavili rezultate tega projekta?

Seveda, naš namen je ponuditi znanje čim širši javnosti. Pridobljene koristne informacije s strani izvajalcev, nadzornikov in proizvajalcev o težavah in rešitvah pri posameznih sistemih, bomo strnili v brošuro, ki jo prejmejo vsi udeleženci, na voljo pa bo tudi širši javnosti, saj bo objavljena na spletni strani Slovenskega združenja za trajnostno gradnjo www.gbc-slovenia.si.

Lahko še nekaj besed od samem združenju?

GBC Slovenija deluje od leta 2010, glavno področje je trajnostna gradnja stavb in naselij. Cilj je povečanje kakovosti bivanjskih, poslovnih in delovnih prostorov in celotnih naselij. Vzpostavljamo temelje za komunikacijo med vsemi, ki sodelujejo v gradnji objektov in širšega bivanjskega okolja (industrija, izobraževalne institucije, projektanti, investitorji in upravljalci, občine, lokalne skupnosti...), ki jih združuje v svojih vrstah.

Naše poslanstvo je oblikovati poti in rešitve za spodbujanje gradnje objektov v okolje, usklajeno s kriteriji trajnostnega razvoja. Smo osrednja organizacija v Sloveniji, ki spodbuja in omogoča izmenjavo znanj med strokovnjaki z dialogom med raziskovalno – izobraževalno in aplikativno sfero, skrbimo za informiranje širše javnosti, v prihodnost usmerjenem področju **gradbeništva**. Trajnostni objekti so gospodarni (ekonomsko učinkoviti), prijazni do okolja in izrabe virov, za uporabnike udobni in zdravi ter se optimalno vključujejo v socialno - kulturno okolje. Takšne stavbe in naselja dolgoročno ohranjajo visoko vrednost za investitorje, lastnike in uporabnike.

Naš cilj je tudi vzpostavitev sistema vrednotenja in certificiranja objektov v skladu z mednarodno uveljavljenimi standardi in kriteriji trajnostne gradnje.

Kdo so lahko vaši člani in kaj jim nudite?

Član je lahko vsakdo, ki deluje na področju **gradbeništva** in oblikovanja bivanjskega okolja ali pa, če ga to področje preprosto samo zanima. Člani so tako podjetja, občine, inštitucije, fizične osebe.

Našim članom nudimo strokovna izobraževanja, možnost medsebojnega povezovanja in predstavitve preko dogodkov, ki jih organiziramo ter posredovanja pobud, ki jih prenesemo ustreznim inštitucijam.

Deluje GBC Slovenija le v okviru naše države?

Smo člani Svetovnega združenja za trajnostno gradnjo - WGBC kar nam omogoča izmenjavo in prenos znanj in primerov dobrih praks iz številnih držav. Predstavlja bazen znanja, v katerega vsi člani prispevamo in iz njega črpamo. Močna strokovna podpora članstva omogoča, izpeljavo pomembnih EU projektov in je vpliven sogovornik pri oblikovanju evropske politike trajnostnega razvoja.

Poleg omenjenega projekta, načrtujete še kakšne dogodke v letošnjem letu?

26. septembra organiziramo četrto trajnostno konferenco, ki bo letos potekala v objektu, ki je pridobil platinasti znak za trajnostno gradnjo po certifikacijskem sistemu DGNB. 10. oktobra pa napovedujemo čezmejni dogodek z naslovom »Trajnost in finance«, saj bomo v Ormožu, v sodelovanju s kolegi s Hrvaške, organizirali strokovni posvet na temo financiranja trajnostnih projektov. Prijazno vabljeni, da se nam pridružite v čim večjem številu.